Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (osmo vijeće koje zasjeda u sastavu od pet sudaca)

3. lipnja 2026.*

„Digitalne usluge – Uredba (EU) 2022/1925 – Utvrđivanje statusa nadzornika pristupa – Pojam ‚osnovna usluga platforme' – Usluga internetske društvene mreže – Brojevno neovisna interpersonalna komunikacijska usluga – Usluga internetskog posredovanja – Jednako postupanje – Članak 3. stavci 2. i 5. Uredbe 2022/1925 – Važna točka pristupa koja poslovnim korisnicima omogućuje dosezanje njihovih krajnjih korisnika – Pretpostavke – Obaranje pretpostavki – Članak 17. stavci 1. i 3. Uredbe 2022/1925 – Uvjeti za pokretanje istraživanja tržišta – Prava obrane – Obveza obrazlaganja"

U predmetu T-1078/23,

Meta Platforms, Inc., sa sjedištem u Menlo Parku, Kalifornija (Sjedinjene Američke Države), koji zastupaju D. Jowell, D. Bailey, *barristers*, J. Aitken, S. Malhi, *solicitors*, A. Pliego Selie, O. Brouwer, T. Janssens, T. Oeyen i T. Lübbig, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju T. Franchoo, P.-J. Loewenthal, M. Mataija i I. Naglis, u svojstvu agenata,

tuženika,

koju podupire

Francuska Republika, koju zastupa T. Lechevallier, u svojstvu agenta,

intervenijent,

OPĆI SUD (osmo vijeće koje zasjeda u sastavu od pet sudaca),

u sastavu tijekom vijećanja: M. van der Woude, predsjednik, G. De Baere, D. Petrlík, K. Kecsmár i S. Kingston (izvjestiteljica), suci,

tajnik: A. Marghelis, administrator,

* Jezik postupka: engleski

uzimajući u obzir pisani dio postupka, posebice:

– pisana pitanja Općeg suda od 28. ožujka 2025. tužitelju, Komisiji i Francuskoj Republici te njihove odgovore, podnesene tajništvu Općeg suda 23. odnosno 18. travnja 2025.,

– pisano pitanje Općeg suda od 2. svibnja 2025. tužitelju i Komisiji te njihove odgovore, podnesene tajništvu Općeg suda 14. odnosno 13. svibnja 2025.,

nakon rasprave održane 3. lipnja 2025.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Svojom tužbom na temelju članka 263. UFEU-a tužitelj, Meta Platforms, Inc., zahtijeva djelomično poništenje Odluke Komisije C(2023) 6105 *final* od 5. rujna 2023. kojom se poduzetniku Meta utvrđuje status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

Okolnosti spora

2 Tužitelj je poduzetnik u sektoru tehnologije, osnovan u Sjedinjenim Američkim Državama 2004., koji, zajedno s društvima pod njegovom izravnom ili neizravnom kontrolom (u daljnjem tekstu zajedno: Meta), upravlja internetskim društvenim mrežama Facebook i Instagram te drugim uslugama.

3 Tužitelj je 3. srpnja 2023. podnio obavijest Europskoj komisiji u skladu s člankom 3. stavkom 3. prvim podstavkom Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (SL 2022., L 265, str. 1.; u daljnjem tekstu: ADT) (u daljnjem tekstu: obavijest). U obavijesti tužitelj je tvrdio da njegovu jedinstvenu uslugu internetske društvene mreže koja se financira internetskim oglašavanjem, a koja obuhvaća Facebook, Instagram, Meta Ads, Facebook Messenger (u daljnjem tekstu: Messenger), Facebook Marketplace (u daljnjem tekstu: Marketplace), Facebook Dating i Facebook Gaming Play, treba kvalificirati kao osnovnu uslugu platforme (u daljnjem tekstu: OUP) tipa internetske društvene mreže u smislu ADT-a. Kada je riječ o Messengeru i Marketplaceu, tvrdio je da prag predviđen u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a nije bio dosegnut, tako da se ni u kojem slučaju ne može smatrati da ispunjava zahtjeve iz članka 3. stavka 1. ADT-a za potrebe utvrđivanja statusa nadzornika pristupa za te usluge. Također je iznio argumente i dokaze, na temelju članka 3. stavka 5. prvog podstavka ADT-a, s ciljem, prema potrebi, obaranja pretpostavki predviđenih u članku 3. stavku 2. ADT-a u pogledu Messengera i Marketplacea.

4 Dopisom od 26. srpnja 2023. Komisija je tužitelju dostavila svoje preliminarno mišljenje o mogućem utvrđivanju statusa poduzetnika Meta kao nadzornika pristupa, u skladu s člankom 3. stavkom 4. ADT-a, među ostalim, za sljedeće OUP-ove: njegovu uslugu internetske društvene mreže Facebook, njegovu uslugu brojevno neovisne interpersonalne komunikacije (u daljnjem tekstu: NIICS) Messenger i njegovu uslugu internetskog posredovanja (u daljnjem tekstu: SIL) Marketplace (u daljnjem tekstu: preliminarno mišljenje).

5 Dopisom od 3. kolovoza 2023. tužitelj je odgovorio na preliminarno mišljenje.

6 Komisija je 5. rujna 2023. donijela pobijanu odluku.

7 Komisija je u pobijanoj odluci, kao prvo, smatrala sljedeće:

– Facebook je usluga internetske društvene mreže u smislu članka 2. točke 7. ADT-a i, slijedom toga, OUP u smislu članka 2. točke 2. podtočke (c) ADT-a;

– Messenger je NIICS, u smislu članka 2. točke 9. ADT-a, različit i autonoman u odnosu na uslugu internetske društvene mreže Facebook te je, slijedom toga, OUP u smislu članka 2. točke 2. podtočke (e) ADT-a;

– Marketplace je SIL, u smislu članka 2. točke 5. ADT-a, različit od usluge internetske društvene mreže Facebook i, slijedom toga, OUP u smislu članka 2. točke 2. podtočke (a) ADT-a.

8 Kao drugo, Komisija je u biti istaknula to da je Meta dosegnula sve pragove predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a u pogledu predmetnih OUP-ova, razmatranih pojedinačno, tako da se može pretpostaviti da ispunjava sve uvjete predviđene u članku 3. stavku 1. ADT-a za utvrđivanje statusa nadzornika pristupa u pogledu tih usluga.

9 Kao treće, Komisija je smatrala da argumenti koje je tužitelj iznio u skladu s člankom 3. stavkom 5. prvim podstavkom ADT-a nisu dovoljno potkrijepljeni da bi se njima očito dovele u pitanje pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a u pogledu Messengera i Marketplacea. Slijedom toga, odbila je te argumente a da pritom nije pokrenula istraživanje tržišta na temelju članka 17. stavka 3. ADT-a.

10 Članak 1. pobijane odluke glasi kako slijedi:

„Meta je utvrđena kao nadzornik pristupa u skladu s člankom 3. [ADT-a].”

11 Članak 2. pobijane odluke glasi kako slijedi:

„Sljedeći [OUP-ovi] poduzetnika Meta važna su točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) [ADT-a]:

(a) usluga internetske društvene mreže Facebook poduzetnika Meta;

[...]

(e) [NIICS] Messenger poduzetnika Meta; [...]

(f) [SIL] Marketplace poduzetnika Meta.”

Zahtjevi stranaka

12 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi članak 2. pobijane odluke u dijelu u kojem se njime predviđa da su NIICS Messenger i SIL Marketplace važne točke pristupa koje poslovnim korisnicima omogućuju da dođu do

svojih krajnjih korisnika (u daljnjem tekstu: važne točke pristupa) u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) ADT-a ili, podredno, poništi članak 2. točke (e) i (f) pobijane odluke;

– poništi članak 2. pobijane odluke u dijelu u kojem se njime predviđa to da je usluga internetske društvene mreže Facebook važna točka pristupa u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) ADT-a ili, podredno, poništi članak 2. točku (a) pobijane odluke, u svakom od tih slučajeva, u dijelu u kojem taj OUP isključuje Messenger;

– naloži Komisiji snošenje troškova, uključujući troškove eventualnih intervenijenata koji ne snose vlastite troškove.

13 Komisija, koju podupire Francuska Republika, od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu;

– naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

14 U prilog svojoj tužbi tužitelj ističe dva tužbena razloga, od kojih se prvi temelji na pogreškama koje se tiču prava, očitim pogreškama u ocjeni, nedostatnom obrazloženju i/ili bitnoj povredi postupka u pogledu kvalifikacije Messengera kao OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa, u skladu s člankom 3. stavkom 9. ADT-a, a drugi na pogreškama koje se tiču prava, očitim pogreškama u ocjeni, nedostatnom obrazloženju i/ili bitnoj povredi postupka u pogledu kvalifikacije Marketplacea kao OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa, u skladu s člankom 3. stavkom 9. ADT-a.

15 Prije ispitivanja tužbenih razloga koje je istaknuo tužitelj, najprije valja analizirati, s jedne strane, tužiteljev zahtjev za neotkrivanje određenih podataka javnosti i, s druge strane, pitanje zadržava li tužitelj pravni interes za poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se njome Marketplace kvalificira kao OUP koji predstavlja važnu točku pristupa.

Zahtjev za neotkrivanje podataka javnosti

16 Tijekom postupka pred Općim sudom tužitelj je zasebnim aktima, u biti na temelju članaka 66. i 66.a Poslovnika Općeg suda, zatražio neotkrivanje određenih podataka javnosti, osobito određenih informacija koje se odnose, s jedne strane, na izmjene Marketplacea od 31. srpnja 2023., opisane u točki 210. ove presude i, s druge strane, na pojam „*power sellers*” kako ga Meta upotrebljava u svojem unutarnjem sustavu za identifikaciju korisnika Marketplacea koji objavljuju velik broj oglasa ili ih objavljuju vrlo često.

17 U tom pogledu valja napomenuti da, pri pomirenju zahtjeva javnosti sudskih odluka s pravom na zaštitu osobnih podataka i poslovne tajne, sud mora, u okolnostima svakog pojedinog slučaja, tražiti pravednu ravnotežu, uzimajući u obzir i pravo javnosti na pristup sudskim odlukama, u skladu s načelima iz članka 15. UFEU-a (vidjeti presudu od 27. travnja 2022., Sieć Badawcza Łukasiewicz – Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologii/Komisija, T-4/20, EU:T:2022:242, t. 29. i navedenu sudsku praksu).

18 Osim toga, povjerljivost elementa spisa nije opravdana u slučaju, na primjer, informacija koje su već javne ili kojima šira javnost ili specijalizirani poslovni krugovi mogu imati pristup, informacija koje se također nalaze u drugim odlomcima ili dokaznim elementima spisa za koje stranka koja želi zadržati povjerljivu narav informacije o kojoj je riječ nije podnijela zahtjev u tu svrhu, informacija koje nisu dovoljno specifične ili precizne za otkrivanje povjerljivih podataka ili pak informacija koje uvelike proizlaze iz drugih informacija koje su zakonito dostupne zainteresiranim osobama odnosno koje čine njihov logički zaključak (vidjeti rješenje od 14. ožujka 2022., Bulgarian Energy Holding i dr./Komisija, T-136/19, EU:T:2022:149, t. 9. i navedenu sudsku praksu).

19 Nadalje, podaci koji su bili tajni ili povjerljivi, ali su stari pet ili više godina, u načelu se zbog proteka vremena smatraju zastarjelima te su stoga prestali biti tajni ili povjerljivi, osim ako, iznimno, strana koja se poziva na tajnost dokaže da su, unatoč svojoj starosti, ti podaci i dalje ključni elementi njezina poslovnog položaja ili poslovnih položaja predmetnih trećih osoba (vidjeti presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 54. i navedenu sudsku praksu).

20 Stoga, koliko je to moguće, valja prihvatiti tužiteljev zahtjev u mjeri u kojoj se to ne protivi pravu javnosti na pristup sudskim odlukama.

21 U ovom slučaju ne treba učiniti povjerljivima podatke o izmjenama do kojih je došlo 31. srpnja 2023. s obzirom na to da je, kao prvo, tužitelj objavio podatke koji se odnose na navedene izmjene na svojoj internetskoj stranici, koja je dostupna široj javnosti, kao drugo, ti su podaci raspravljeni na raspravi i mogu se izvesti iz sadržaja uvodnih izjava 241. i 262. javne verzije pobijane odluke i, kao treće, njihovo je navođenje opravdano zahtjevom pružanja razumljivog odgovora na argumente stranaka.

22 Što se tiče zahtjeva za neotkrivanje javnosti u vezi s pojmom „*power sellers*” Marketplacea, s jedne strane, valja istaknuti da podaci koji se odnose na taj pojam, kako su korišteni u tužiteljevu unutarnjem sustavu, nisu otkriveni u ovoj presudi. Stoga valja utvrditi da je zahtjev za neotkrivanje navedenih podataka javnosti bespredmetan.

23 S druge strane, što se tiče samog izraza „*power sellers*”, kao prvo, tužitelj ne navodi razlog zbog kojeg smatra da se s tim izrazom treba postupati povjerljivo prema javnosti. U ovom slučaju tužitelj samo općenito tvrdi da taj izraz upućuje na osjetljive poslovne podatke o načinu na koji on interno ocjenjuje određene kategorije korisnika i da bi otkrivanje tih podataka ozbiljno naštetilo njegovim legitimnim poslovnim interesima. Međutim, to obrazloženje ne omogućuje Općem sudu da shvati kako bi samo otkrivanje izraza „*power sellers*”, koji se, uostalom, prema tužiteljevu mišljenju odnosi na stari koncept koji on više nije interno upotrebljavao već znatno prije donošenja pobijane odluke, moglo ozbiljno naštetiti njegovim legitimnim poslovnim interesima. Kao drugo, taj je izraz otkriven na raspravi. Kao treće, Opći sud smatra da je otkrivanje tog izraza opravdano zahtjevom pružanja razumljivog odgovora na argumente stranaka.

24 Stoga valja odbiti tužiteljev zahtjev za neotkrivanje javnosti podataka o opisu izmjena Marketplacea do kojih je došlo 31. srpnja 2023. i izrazu „*power sellers*”.

Daljnje postojanje tužiteljeva pravnog interesa za poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se njome Marketplace kvalificira kao OUP koji predstavlja važnu točku pristupa

25 Valja ispitati opravdava li tužitelj i dalje pravni interes za poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se njome Marketplace kvalificira kao OUP koji predstavlja važnu točku pristupa nakon donošenja Odluke Komisije C(2025) 2547 od 23. travnja 2025., donesene na temelju članka 4. stavka 1. ADT-a (predmet DMA.100044 – Meta – Usluga internetskog posredovanja – Marketplace), čiji je sažetak objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL 2025./4223, C), a kojom je Komisija stavila izvan snage članak 2. točku (f) pobijane odluke, kojim je Marketplace određen kao OUP na temelju članka 3. stavka 9. ADT-a (u daljnjem tekstu: odluka o izmjeni).

26 Odlukom o izmjeni Komisija je u biti zaključila da je, s obzirom na dodatne mjere koje je tužitelj uveo u prosincu 2023. i siječnju 2024., potonji dokazao da je jedna od činjenica na kojima se pobijana odluka temeljila pretrpjela bitnu promjenu u smislu članka 4. stavka 1. točke (a) ADT-a. Konkretno, Komisija je u biti smatrala da kriterij koji se odnosi na prag od 10 000 poslovnih korisnika, utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a, nije ispunjen te da stoga Marketplace više nije važna točka pristupa u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) ADT-a, a da pritom nije potrebno zauzeti stajalište o tome je li Marketplace na dan donošenja odluke o izmjeni i dalje bio SIL u smislu članka 2. točke 5. ADT-a.

27 U odgovoru na mjeru upravljanja postupkom od 2. svibnja 2025. kojom se glavne stranke pozivaju da zauzmu stajalište o posljedicama odluke o izmjeni na drugi tužbeni razlog, tužitelj je naveo da ga zadržava u cijelosti.

28 U svojem odgovoru na mjeru upravljanja postupkom navedenu u točki 27. ove presude Komisija nije osporila tužiteljev pravni interes. Međutim, u skladu sa sudskom praksom (presuda od 15. srpnja 2025., ESB i Komisija/Corneli, C-777/22 P i C-789/22 P, EU:C:2025:580, t. 98.), na Općem sudu je da prije odlučivanja o meritumu predmeta koji se pred njim vodi provjeri, prema potrebi i po službenoj dužnosti, zadržava li tužitelj pravni interes.

29 U tom pogledu valja istaknuti to da tužiteljev pravni interes ne prestaje nužno zbog činjenice da je pobijani akt prestao proizvoditi učinke tijekom postupka. Naime, osoba na koju se odnosi taj akt može zadržati pravni interes za poništenje akta kako bi obnovila svoj položaj ili navela autora pobijanog akta da u budućnosti donese prikladne izmjene i time izbjegne opasnost od ponavljanja nezakonitosti kojom je taj akt navodno zahvaćen. Čak i u slučajevima u kojima se, zbog okolnosti, pokaže nemogućim ispuniti obvezu institucije od koje potječe poništeni akt da poduzme mjere koje podrazumijeva izvršenje presude kojom je taj akt poništen, tužba za poništenje može zadržati interes kao temelj eventualne tužbe za naknadu štete (vidjeti presudu od 30. lipnja 2022., Camerin/Komisija, C-63/21 P, neobjavljenu, EU:C:2022:516, t. 48. i navedenu sudsku praksu).

30 Što se tiče osobito stavljanja izvan snage pobijane odluke ili njezina dijela, tužitelj može i dalje dokazivati interes za poništenje akta koji je stavljen izvan snage pod uvjetom da stavljanje izvan snage ne dovodi do istih pravnih učinaka kao eventualno poništenje Općeg suda. Naime, stavljanje izvan snage akta institucije ne predstavlja priznanje njegove nezakonitosti i ima učinak *ex nunc*, dok njegovo poništenje proizvodi učinak *ex tunc* (vidjeti presudu od 9. rujna 2011., Dow AgroSciences i dr./Komisija, T-475/07, EU:T:2011:445, t. 68. i navedenu sudsku praksu).

31 U ovom slučaju, dio pobijane odluke koji se odnosi na Marketplace, a osobito članak 2. točka (f) njezine izreke, odlukom o izmjeni stavljen je izvan snage, a ne povučen. Stoga je proizveo pravne učinke na tužiteljev položaj u pogledu razdoblja koje je trajalo do njegova stavljanja izvan snage.

32 Naime, kao što to uostalom priznaju stranke, zbog donošenja pobijane odluke tužitelj je, u skladu s člankom 3. stavkom 10. ADT-a, bio dužan ispuniti relevantne obveze iz ADT-a u vezi s Marketplaceom u roku od šest mjeseci od donošenja te odluke, odnosno najkasnije 7. ožujka 2024.

33 Iz prethodno navedenog proizlazi da djelomičnim stavljanjem izvan snage pobijane odluke u pogledu Marketplacea od 23. travnja 2025. tužitelj nije ponovno doveden u prijašnje stanje, u smislu sudske prakse navedene u točkama 29. i 30. ove presude, tako da zadržava pravni interes za poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se njome Marketplace kvalificira kao OUP koji predstavlja važnu točku pristupa.

Prvi tužbeni razlog, koji se odnosi na kvalifikaciju Messengera kao OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa

34 Prvi tužbeni razlog podijeljen je na četiri dijela, koji se temelje na:

– prvi, tome da Komisija nije priznala da je, s obzirom na obilježja Messengera, ta usluga odgovarala funkciji internetskog dopisivanja OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook, koja je sastavni dio tog OUP-a;

– drugi, tome da je Komisija odredila Messenger kao OUP tipa NIICS, različit i autonoman od internetske društvene mreže Facebook, a da pritom nije pravilno primijenila i protumačila odredbe ADT-a;

– treći, tome da je Komisija pogrešno zaključila da je Messenger pojedinačno važna točka pristupa odbivši argumente i dokaze koje je tužitelj iznio tijekom upravnog postupka na temelju članka 3. stavka 5. ADT-a, uz obrazloženje da oni očito ne dovode u pitanje pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a, i to bez pokretanja istraživanja tržišta na temelju članka 17. stavka 1. ili 3. ADT-a;

– četvrti, tome da je Komisija u pobijanoj odluci prvi put iznijela nove dokaze, čime je povrijedila bitan procesni zahtjev.

Prvi dio, koji se odnosi na konkretnu ocjenu Messengera i njegovu kvalifikaciju kao OUP-a tipa NIICS

35 U okviru prvog dijela tužitelj osporava Komisijinu ocjenu na temelju koje je odbila smatrati da je Messenger tek funkcija internetskog dopisivanja OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook, koja je sastavni dio tog OUP-a. Taj se dio u biti dijeli na tri prigovora.

– Prvi prigovor, koji se temelji na tome da je Komisija zanemarila, pogrešno protumačila i/ili iskrivila dokaze koje je podnio tužitelj

36 Tužitelj tvrdi da je Komisija zanemarila, pogrešno protumačila i/ili iskrivila dokaze koji pokazuju da je Messenger bio tek funkcija internetskog dopisivanja OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook, koja je sastavni dio tog OUP-a. Komisija je počinila pogrešku u ocjeni time što je smatrala da dokazi kojima je raspolagala prilikom donošenja pobijane odluke dokazuju da je Messenger zasebna usluga koju su krajnji korisnici mogli koristiti i koju su koristili odvojeno od Facebooka.

37 Komisija osporava argumente tužitelja.

38 U skladu s člankom 3. stavkom 1. ADT-a, poduzetniku se utvrđuje status nadzornika pristupa ako ispunjava tri kumulativna uvjeta, među kojima je onaj iz članka 3. stavka 1. točke (b) te uredbe da pruža OUP koji je važna točka pristupa.

39 Člankom 2. točkom 2. ADT-a predviđa se da se OUP-om smatra bilo koja od usluga navedenih u toj odredbi, a osobito usluge internetskih društvenih mreža i NIICS-ovi.

40 Komisija je u pobijanoj odluci zaključila da je, s obzirom na konkretno ocijenjena obilježja Messengera, ta usluga autonomni OUP tipa NIICS, koji se ne može smatrati pukom funkcijom internetskog dopisivanja OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook.

41 U tom je pogledu Komisija smatrala da Meta pruža Messenger na tržištu kao uslugu različitu od Facebooka i da za [povjerljivo] [1] većinu korisnika upotreba Messengera nije potaknuta upotrebom internetske društvene mreže Facebook.

42 Komisija je pravilno došla do tog zaključka. Naime, kao prvo, taj se zaključak temelji na činjenici da je Meta razvila autonomne aplikacije za Messenger, osobito za mobilne uređaje. Kao što je to Komisija navela u uvodnoj izjavi 177. pobijane odluke, postoji aplikacija Messenger za mobilne uređaje, odvojena od Facebooka, koju korisnici moraju preuzeti i otvoriti kako bi čitali ili slali poruke. S obzirom na to da uporaba Messengera na mobilnim uređajima prevladava, kako je to navedeno u bilješci br. 150 pobijane odluke i što tužitelj nije osporavao, ta aplikacija za mobilne uređaje, odvojena od internetske društvene mreže Facebook, stoga predstavlja ulaznu točku za Messenger za [povjerljivo] većinu korisnika.

43 Kao drugo, kao što je to Komisija istaknula u uvodnoj izjavi 169. pobijane odluke, nakon što su identificirani na temelju Facebookova identifikatora, korisnici mogu upotrebljavati Messenger bez obzira na to je li njihov Facebook račun aktiviran ili deaktiviran i neovisno o tome jesu li istodobno aktivni na internetskoj društvenoj mreži Facebook, što je relevantan element za ocjenu jesu li Messenger i Facebook različite usluge.

44 Kao treće, Komisijina ocjena također se pravilno temelji na činjenici da Meta pruža i promiče alate svojstvene Messengeru koji poduzetnicima omogućuju interakciju sa širokom bazom korisnika, tako što im, primjerice, omogućuju stvaranje prodajnih kontakata, pružanje korisničke podrške i korištenje sustava za ponovno kontaktiranje klijenata. Kao što je to istaknuto u uvodnoj izjavi 181. pobijane odluke, postojanje takvih alata upućuje na to da Meta svoju uslugu Messenger koncipira kao autonomnu platformu unutar svojeg ekosustava.

[1] Povjerljivi podaci su izostavljeni.

45 Osim toga, argumenti na koje se poziva tužitelj, navedeni u točki 46. i sljedećim točkama ove presude, ne mogu dovesti u pitanje Komisijin zaključak prema kojem su dokazi kojima je raspolagala prilikom donošenja pobijane odluke pokazivali da je Messenger predstavljao OUP tipa NIICS, različit i autonoman u odnosu na OUP tipa internetske društvene mreže Facebook.

46 Kao prvo, tužitelj osporava to da je pristup Messengeru na mobilnim uređajima zahtijevao zasebnu aplikaciju na dan donošenja pobijane odluke, kao što je to istaknuto u točki 42. ove presude. Tvrdi, s jedne strane, da prilog A.26 tužbi prikazuje snimke zaslona određenog broja osnovnih funkcija kojima upravlja Messenger i kojima korisnici pristupaju izravno putem aplikacije Facebook. S druge strane, navodi da su na mobilnim uređajima korisnici koji se nisu koristili Facebookovom aplikacijom, nego internetskom verzijom Facebooka, mogli izravno pristupiti Messengeru putem Facebooka, bez upotrebe aplikacije Messenger.

47 U tom pogledu nije potrebno utvrditi jesu li argumenti tužitelja navedeni u točki 46. ove presude već bili istaknuti tijekom upravnog postupka niti mogu li se, što Komisija osporava, smatrati dopuštenima u slučaju da su prvi put izneseni pred Općim sudom. Naime, ti argumenti ni u kojem slučaju ne mogu dovesti u pitanje Komisijino utvrđenje, navedeno u točki 42. ove presude, prema kojem način na koji se Messenger nudi dovodi do toga da posebna mobilna aplikacija Messenger predstavlja ulaznu točku Messengera za [povjerljivo] većinu korisnika. Konkretnije, dva slučaja na koja se poziva tužitelj predstavljaju samo ograničene iznimke u pogledu pristupa Messengeru putem namjenske aplikacije.

48 Naime, s jedne strane, kad je riječ o tužiteljevu argumentu prema kojem se određene komunikacije u Messengeru mogu pokrenuti iz Facebookove aplikacije a da pritom aplikacija Messenger nije otvorena (osobito funkcije koje se sastoje od dijeljenja *reela*, odnosno kratkog videozapisa ili *storyja*, odnosno niza kratkih videozapisa ili slika), taj se argument odnosi samo na te posebne komunikacije koje navodi tužitelj, a koje su osmišljene kako bi se olakšalo dijeljenje sadržaja s Facebooka putem Messengera, a ne na druge uobičajene funkcionalnosti, poput onih koje omogućuju sastavljanje, čitanje i odgovaranje na poruke.

49 S druge strane, što se tiče tužiteljeva argumenta prema kojem su korisnici predmetnih usluga putem mobilnih uređaja uvijek imali mogućnost pristupa Messengeru iz internetske verzije Facebooka bez korištenja aplikacije Messenger, taj se argument odnosi na marginalnu situaciju u odnosu na [povjerljivo] većinu korisnika koji pristupaju Messengeru putem namjenske mobilne aplikacije, s obzirom na to da u pogledu Messengera prevladava uporaba putem mobilnih uređaja, što tužitelj ne osporava (t. 42. ove presude).

50 Kao drugo, tužitelj se poziva na činjenicu da se 100 % komunikacija razmijenjenih putem Messengera odvija između korisnika Facebooka i da su 2022., s jedne strane, [80 – 100] % mjesečno aktivnih korisnika Messengera ujedno bili i aktivni korisnici drugih Facebookovih funkcija te, s druge strane, [80 – 100] % dnevno aktivnih korisnika Messengera upotrebljavali druge funkcije Facebooka tijekom istog dana. Međutim, ti podaci ne dokazuju da Messenger i Facebook treba shvatiti kao jedinstveni OUP za potrebe ADT-a, nego samo pokazuju da je tužitelj odlučio ograničiti upotrebu Messengera na korisnike koji imaju Facebookov identifikator. Unatoč tomu, kao što je to Komisija navela u uvodnoj izjavi 182. pobijane odluke, ti korisnici mogu upotrebljavati Messenger, i to zapravo i čine, neovisno o internetskoj društvenoj mreži Facebook.

51 Kao treće, tužitelj prigovara Komisiji da je u uvodnoj izjavi 184. pobijane odluke odbacila podatke koje je podnio o tjedno aktivnim korisnicima Messengera a da ih prethodno nije pravilno analizirala. Naime, Komisija je trebala usporediti te podatke o povezanosti između upotrebe

Messengera i Facebooka s podacima o aktivnim mjesečnim i svakodnevnim korisnicima, navedenima u točki 50. ove presude. Komisija je barem trebala objasniti razloge zbog kojih je zanemarila iznesene brojčane podatke.

52 Međutim, činjenica da Komisija u pobijanoj odluci nije izričito navela podatke o mjesečnim i svakodnevnim aktivnim korisnicima Messengera koje je tužitelj podnio tijekom upravnog postupka niti je te podatke izričito povezala s podacima o aktivnim tjednim korisnicima Messengera analiziranima u uvodnoj izjavi 184. pobijane odluke ne znači da u okviru svoje ocjene nije uzela u obzir sve te podatke.

53 U tom pogledu, iz ustaljene sudske prakse proizlazi to da obrazloženje koje je propisano člankom 296. drugim stavkom UFEU-a mora biti prilagođeno prirodi predmetnog akta te jasno i nedvosmisleno izražavati rasuđivanje institucije koja ga je donijela, kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima donesene mjere, a nadležnom sudu da izvrši svoj nadzor, ali da se pritom ne zahtijeva da se u obrazloženju navedu svi relevantni činjenični i pravni elementi, s obzirom na to da pitanje ispunjava li obrazloženje akta zahtjeve iz članka 296. drugog stavka UFEU-a treba ocjenjivati ne samo u odnosu na njegov tekst nego i na njegov kontekst kao i na sva pravna pravila kojima se uređuje predmetno područje (vidjeti presudu od 29. srpnja 2024., Ryanair i Laudamotion/Komisija, C-591/21 P, neobjavljenu, EU:C:2024:635, t. 166. i navedenu sudsku praksu).

54 Međutim, u ovom slučaju u pobijanoj odluci se navode razlozi zbog kojih Komisija nije smatrala da su elementi koji se odnose na povezanost između uporabe Messengera i Facebooka uvjerljivi. Tako je Komisija u uvodnoj izjavi 182. pobijane odluke navela da je činjenica da su se sve komunikacije putem Messengera odvijale među korisnicima koji imaju Facebookov račun bila samo posljedica načina na koji je osmišljena ta usluga na dan donošenja te odluke. Usto, u uvodnoj izjavi 187. te odluke Komisija je istaknula da djelomično preklapanje između mjesečno aktivnih krajnjih korisnika Messengera i Facebooka nije iznenađujuće, s obzirom na odabir Mete da se za upotrebu Messengera služi Facebookovim identifikatorom, što ne omogućuje da se dovede u pitanje njezin zaključak o autonomnoj uporabi Messengera među korisnicima.

55 Kao četvrto, tužitelj ne može prigovoriti Komisiji da nije pravilno uzela u obzir sadržaj studije podnesene kao prilog A.27 tužbi, koja potvrđuje da europski korisnici usluga internetskih društvenih mreža koje je odredila Komisija sustavno smatraju funkcionalnost internetskog dopisivanja na internetskoj društvenoj mreži temeljnim elementom korisničkog iskustva te društvene mreže. Naime, bez potrebe za odlučivanjem o dopuštenosti tog priloga, Komisiji se ne može prigovoriti da je zanemarila rezultate te studije s obzirom na to da je ta studija provedena nakon donošenja pobijane odluke. U svakom slučaju, činjenica da većina korisnika internetskih društvenih mreža smatra da je integracija funkcija društvene mreže i izravne razmjene poruka vrlo važna za njihovu uporabu tih mreža te da su razočarani ako su te funkcije odvojene ne daje nikakvu informaciju o načinu na koji se usluga Messenger pruža korisnicima.

56 Kao peto, tužitelj tvrdi da je Komisija iskrivila podatke koje je podnio, a koji su navedeni u uvodnoj izjavi 185. pobijane odluke. Naime, tužitelj je dokazao da je, uzimajući u obzir prvu sesiju u danu, otprilike [10 – 20] milijuna korisnika na mobilnim uređajima ušlo u aplikaciju Messenger putem ulazne točke koju nudi Facebook, što odgovara [0 – 30] % dnevne baze korisnika Messengera. Međutim, Komisija je iz toga zaključila da [70 – 100] % svakodnevne uporabe Messengera nije bilo potaknuto upotrebom Facebooka. Međutim, podaci koje je podnio tužitelj odnose se samo na prvu dnevnu sesiju korisnika i, povrh toga, samo na mobilni uređaj. Stoga ti podaci ne odražavaju ukupnu dnevnu upotrebu Messengera potaknutu korištenjem Facebooka.

57 U tom pogledu, čak i pod pretpostavkom da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče činjenica glede postotka svakodnevne uporabe Messengera na mobilnim uređajima koja nije potaknuta uporabom Facebooka, tužiteljeva argumentacija ne može dovesti u pitanje Komisijinu tvrdnju, iznesenu u uvodnoj izjavi 185. pobijane odluke, prema kojoj za [povjerljivo] većinu korisnika mobilne aplikacije Messenger prva uporaba Messengera tijekom dana nije bila ostvarena klikom na poveznicu u Facebookovoj aplikaciji, nego izravnim otvaranjem aplikacije Messenger. Usto, kada je Komisija tijekom upravnog postupka od tužitelja zatražila da joj dostavi detaljnije podatke u tom pogledu, osobito raščlambu za razdoblje od 2020. do 2022. korisnika koji su svoju sesiju na Messengeru započeli putem internetske stranice Facebooka, Facebookove aplikacije, mobilne aplikacije Messenger ili modula za proširenje (*plugin*) Facebook Messenger Chat, tužitelj je odgovorio da ne raspolaže takvim podacima.

58 Kao šesto, tužitelj tvrdi da Komisija nije pravilno protumačila ili da je iskrivila javno dostupne poslovne dokumente, komunikacije s ulagateljima i korisnicima te Metina financijska izvješća smatrajući da ti tekstovi upućuju na to da Messenger ne odgovara funkciji internetskog dopisivanja Facebooka, koja je sastavni dio OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook.

59 Međutim, Komisija je iz dokumenata navedenih u točki 58. ove presude pravilno zaključila da je Meta osmišljavala, predstavljala i pozicionirala Messenger kao autonomnu uslugu koja nadilazi puku funkciju internetskog dopisivanja Facebooka. Tako, kao što je to Komisija navela u uvodnoj izjavi 180. pobijane odluke, upućujući na obrazac „10-K” poduzetnika Meta Platforms za poslovnu godinu koja je završila 31. prosinca 2022., Meta u svojim financijskim izvješćima razlikuje sljedeće četiri usluge unutar svoje „obitelji proizvoda App”: Facebook, Instagram, Messenger i WhatsApp. U drugim komunikacijama s ulagateljima, poput one koju je Komisija navela u bilješci br. 158 uvodne izjave 180. pobijane odluke, koja se sastoji od prijepisa konferencijskog poziva od 26. listopada 2022. o rezultatima Mete za treće tromjesečje 2022., Meta upućuje na monetizaciju Messengera kao takvog i navodi da razmjena poruka, koja se pruža putem WhatsAppa i Messengera, predstavlja „veliku priliku za monetizaciju” zahvaljujući razvoju proizvoda kao što su to oglasi „klik za slanje poruke” (*click-to-message*) i plaćene poruke.

60 Točno je da pitanje je li Messenger OUP tipa NIICS ili funkcija koja je sastavni dio OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook treba ocijeniti s objektivnog gledišta krajnjih korisnika. Međutim, uzimanje u obzir dokumenata poput onih o kojima je riječ nije u potpunosti irelevantno za takvu ocjenu jer oni mogu, zajedno s drugim podudarnim elementima, kao što je to u ovom slučaju razmatranje iz točaka 42. do 44. ove presude, pružiti informacije o načinu na koji pružatelj usluga oblikuje svoje usluge za navedene korisnike i, slijedom toga, o načinu na koji će se tim uslugama ti korisnici potom koristiti.

61 Stoga tužiteljevu argumentaciju treba odbiti, a time i prvi prigovor u cijelosti.

– *Drugi prigovor, koji se temelji na navodno diskriminatornoj i proizvoljnoj ocjeni Messengera*

62 Tužitelj tvrdi da način na koji je Komisija razmatrala funkcionalnost internetskog dopisivanja usluga društvenih mreža drugih poduzetnika koji su određeni kao nadzornici pristupa sadržava očite nedosljednosti, zbog čega je pobijana odluka proizvoljna i diskriminatorna.

63 Komisija osporava argumente tužitelja.

64 Valja istaknuti to da je Komisija dužna provesti pojedinačnu analizu okolnosti svojstvenih svakom predmetu a da pritom nije vezana ranijim odlukama koje se odnose na druge gospodarske subjekte ili druge OUP-ove (presuda od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 68. i 375.).

65 Osim toga, iz ustaljene sudske prakse proizlazi to da načelo jednakog postupanja, koje predstavlja opće načelo prava Europske unije utvrđeno u člancima 20. i 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, zahtijeva da se u usporedivim situacijama ne postupa na različit način i da se u različitim situacijama ne postupa na jednak način, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (vidjeti presudu od 16. lipnja 2022., Sony Optiarc i Sony Optiarc America/Komisija, C-698/19 P, EU:C:2022:480, t. 153. i navedenu sudsku praksu).

66 U tom pogledu tužitelj se poziva, kao prvo, na Odluku Komisije C(2023) 6100 *final* od 5. rujna 2023. o utvrđivanju statusa nadzornika pristupa za poduzetnika Apple u skladu s člankom 3. ADT-a (Predmeti DMA.100013 Apple – online intermediation services – app stores, DMA.100025 Apple - operating systems i DMA.100027 Apple – web browsers), čiji je sažetak objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL 2023./548, C) (u daljnjem tekstu: odluka o određivanju poduzetnika Apple), u kojoj je Komisija smatrala da je App Store jedinstven OUP tipa SIL, bez obzira na vrstu uređaja s kojeg je ta usluga dostupna. Međutim, Komisijin pristup koji se odnosi na Messenger nije proturječan pristupu primijenjenom u odluci o određivanju poduzetnika Apple. Naime, Komisija nije podijelila Messenger na različite OUP-ove tipa NIICS ovisno o vrsti uređaja koji se koristi za pristup toj usluzi, nego je kvalificirala Messenger kao jedinstveni OUP tipa NIICS, neovisno o načinu na koji su mu korisnici pristupali.

67 Što se tiče usluge iMessage poduzetnika Apple, na koju se, kao drugo, poziva tužitelj, valja istaknuti da se ta usluga ne pruža u vezi s OUP-om tipa internetske društvene mreže. Stoga se pitanje razgraničenja između NIICS-a i internetskih društvenih mreža nije postavilo u odluci o određivanju poduzetnika Apple, tako da ta odluka nije relevantna u tom pogledu.

68 Što se tiče funkcija internetskog dopisivanja TikToka i LinkedIna koje je tužitelj naveo, kao treće, valja istaknuti da one nemaju ista obilježja kao Messenger i, osobito, da nemaju glavna obilježja poput onih koja su Komisiju navela na zaključak da je Messenger autonoman i različit OUP tipa NIICS, to jest, s jedne strane, činjenica da se Messenger mogao upotrebljavati izvan internetske društvene mreže Facebook, osobito putem namjenske aplikacije, i, s druge strane, činjenica da se Messenger mogao upotrebljavati i s deaktiviranim Facebook računom.

69 Osim toga, u svojim odgovorima na pisana pitanja Općeg suda od 28. ožujka 2025. tužitelj tvrdi da je Komisija zauzela drukčiji pristup u svojoj Odluci C(2024) 3176 *final* od 13. svibnja 2024. u vezi s odlukom na temelju članka 3. ADT-a (PREDMET DMA.100019 – BOOKING – ONLINE INTERMEDIATION SERVICES – VERTICALS), čiji je sažetak objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL 2024./4360, C), a kojom je utvrdila status nadzornika pristupa za poduzetnika Booking Holdings Inc., pri čemu je usluge Booking.com i RentalCars.com ocijenila jedinstvenim OUP-om za potrebe ADT-a, neovisno o postojanju različitih aplikacija i internetskih stranica, s obzirom na to da su te usluge bile dostupne putem jedinstvenog računa, kao što su to Facebook i Messenger.

70 Međutim, za razliku od činjenične situacije u ovom predmetu, iz Odluke C(2024) 3176 *final* proizlazi da su korisnici mogli pristupiti svim predmetnim uslugama, uključujući uslugama iznajmljivanja vozila, bez potrebe za korištenjem zasebne namjenske aplikacije. Međutim, u ovom

slučaju, kao što je to navedeno u točki 42. ove presude, Komisija je pravilno utvrdila da je Meta razvila autonomne aplikacije za Messenger i da je, kad je riječ o aplikaciji koja se upotrebljava na mobilnim uređajima, ona predstavljala ulaznu točku Messengera za [povjerljivo] većinu korisnika.

71 Drugi prigovor stoga treba odbiti.

– *Treći prigovor, koji se temelji na navodnoj povredi Priloga ADT-u*

72 Tužitelj prigovara Komisiji da se oslonila na Prilog ADT-u kako bi zaključila da je Messenger OUP tipa NIICS, različit i autonoman u odnosu na OUP tipa internetske društvene mreže Facebook. U tom pogledu tužitelj tvrdi da, čak i pod pretpostavkom da je Prilog ADT-u relevantan za razgraničenje OUP-ova, što on osporava, pobijana odluka ne primjenjuje pravilno navedeni prilog. Naime, točka D. 2. navedenog priloga zahtijeva zaključak da je Messenger dio OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook s obzirom na to da se koristi u iste svrhe kao i ta internetska društvena mreža, odnosno kako bi se korisnicima Facebooka omogućilo povezivanje i međusobno komuniciranje, dijeljenje sadržaja te otkrivanje drugih korisnika i drugih sadržaja.

73 Komisija osporava argumente tužitelja.

74 Najprije, što se tiče relevantnosti Priloga ADT-u za razgraničenje OUP-ova koji se nude na integriran način, valja istaknuti to da on ima istu pravnu snagu kao i sam ADT te čini sastavni dio te uredbe (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 24. studenoga 2010., Komisija/Vijeće, C-40/10, EU:C:2010:713, t. 61.).

75 U skladu s točkom A. 1. Priloga ADT-u, cilj tog priloga je „odrediti metodologiju za utvrđivanje i izračun ‚aktivnih krajnjih korisnika' i ‚aktivnih poslovnih korisnika' za svak[i OUP] naveden u članku 2. stavku 2. [ADT-a]", kako bi se poduzetniku omogućilo da procijeni dosežu li njegovi OUP-ovi kvantitativne pragove iz članka 3. stavka 2. točke (b) ADT-a na temelju čega bi se pretpostavilo da ispunjava zahtjev iz članka 3. stavka 1. točke (b) ADT-a.

76 Međutim, s obzirom na to da je cilj Priloga ADT-u omogućiti poduzetnicima da utvrde aktivne krajnje korisnike i aktivne poslovne korisnike svakog OUP-a navedenog u članku 2. točki 2. ADT-a, valja utvrditi da on sadržava relevantne naznake za razgraničenje OUP-ova koje poduzetnik nudi na integriran način. Kad bi Komisija primijenila drugačije kriterije za razgraničenje OUP-ova od onih koje poduzetnici primjenjuju za izračun aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika svojih OUP-ova, kako bi ocijenila jesu li dosegnuti pragovi predviđeni u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a, poduzetnici ne bi mogli imati koristi od pravne sigurnosti koju im treba pružiti Prilog ADT-u, kao što je to predviđeno u uvodnoj izjavi 20. te uredbe.

77 U tim okolnostima, za ocjenu i razgraničenje OUP-ova u smislu ADT-a valja uzeti u obzir i naznake koje Prilog ADT-u sadržava u pogledu slučajeva u kojima usluge koje pruža poduzetnik treba smatrati različitim OUP-ovima, osobito kada se nude na integriran način.

78 Stoga, konkretnije, točku D. 2. Priloga ADT-u treba uzeti u obzir u svrhu ocjene okolnosti u kojima OUP-ove koje pružaju poduzetnici treba smatrati jedinstvenom uslugom ili različitim uslugama.

79 U točki D. 2. Priloga ADT-u predviđa se, u svrhu izračuna broja „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika”, sljedeće:

„(c) [P]oduzetnik koji pruža jed[an] ili više [OUP-ova] smatra zasebnima one [OUP-ove] koje relevantni poduzetnik nudi na integriran način, ali koj[i]:
i. ne pripadaju istoj kategoriji [OUP-ova] na temelju članka 2. točke 2., ili koje
ii. njihovi krajnji korisnici ili njihovi poslovni korisnici, ili i jedni i drugi, čak i ako su njihovi krajnji korisnici i poslovni korisnici možda isti, upotrebljavaju u različite svrhe, čak i ako one pripadaju istoj kategoriji [OUP-ova] na temelju članka 2. točke 2.”

80 Tako se na temelju točke D. 2. podtočke (c) i. Priloga ADT-u potvrđuje Komisijina ocjena, sadržana u uvodnoj izjavi 172. pobijane odluke, prema kojoj Messenger, kao OUP tipa NIICS, treba odvojiti od OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook u koji je integriran, s obzirom na to da te usluge ne pripadaju istoj kategoriji OUP-ova.

81 Taj zaključak nije doveden u pitanje tužiteljevom argumentacijom prema kojoj se, u skladu s točkom D. 2. podtočkom (c) ii. Priloga ADT-u, predmetni OUP-ovi mogu smatrati različitim OUP-ovima ako se upotrebljavaju u različite svrhe, dok Messenger i Facebook imaju istu svrhu upotrebe. Naime, kriterij koji se odnosi na svrhu korištenja predmetnih usluga predstavlja, prema točki D. 2. podtočki (c) Priloga ADT-u, alternativni kriterij u odnosu na onaj koji je primijenjen u ovom slučaju, tako da tužitelj ne može izvesti nikakav argument iz te odredbe.

82 Treći prigovor stoga treba odbiti, a time i prvi dio prvog tužbenog razloga.

Drugi dio, koji se odnosi na pravne kriterije primjenjive na kvalifikaciju usluge poput Messengera kao OUP-a tipa NIICS

83 Tužitelj tvrdi da Komisija nije pravilno protumačila ni primijenila članak 2. točke 7. i 9. te članak 3. stavak 1. točku (b) i članak 3. stavak 9. ADT-a time što je Messenger odredila kao OUP tipa NIICS. Konkretnije, tužitelj ne osporava da Messenger odgovara definiciji NIICS-a u smislu Direktive (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija (SL 2018., L 321, str. 36. i ispravak SL 2019., L 334, str. 164.; u daljnjem tekstu: Zakonik elektroničkih komunikacija). Međutim, prigovara Komisiji da je počinila pogrešku koja se tiče prava time što je smatrala da uslugu koja odgovara definiciji NIICS-a predviđenu tim zakonikom nužno treba kvalificirati kao OUP tipa NIICS-a u smislu ADT-a. Prema tužitelju, usluga kao što je Messenger, koja predstavlja puku funkciju internetskog dopisivanja internetske društvene mreže, može u načelu pripadati dvjema različitim kategorijama OUP-a, odnosno kategoriji OUP-a tipa NIICS i kategoriji OUP-a tipa internetske društvene mreže čiji je ta usluga dio. Stoga valja provesti konkretnu ocjenu navedene usluge, utemeljenu na dokazima, kako bi se utvrdilo kojoj kategoriji OUP-a takva usluga najbolje odgovara.

84 U prilog svojoj argumentaciji tužitelj ističe, kao prvo, da se pristupom koji je Komisija primijenila u pobijanoj odluci zanemaruje definicija OUP-a tipa internetske društvene mreže iz članka 2. točke 7. ADT-a, kojom se izričito nalaže uključivanje funkcije internetskog dopisivanja internetske društvene mreže u područje OUP-a tipa internetske društvene mreže.

85 Kao drugo, tužitelj tvrdi da se smatranjem, kao što je to Komisija učinila u pobijanoj odluci, da usluga ne može biti dio OUP-a tipa internetske društvene mreže ako već odgovara definiciji NIICS-a zanemaruje autonomna priroda definicije internetske društvene mreže iz ADT-a jer se njome ne predviđa odnos podređenosti ni s definicijom OUP-a tipa NIICS iz Zakonika elektroničkih komunikacija ni s definicijom NIICS-a predviđenom u članku 2. točki 9. ADT-a.

86 Kao treće, tužitelj tvrdi da je Komisija primijenila nedosljedan i diskriminatoran pristup jer je različito ocijenila funkcionalnosti internetskog dopisivanja drugih internetskih društvenih mreža, kao što je TikTok. Naime, u svojoj Odluci C(2023) 6102 *final* od 5. rujna 2023. u vezi s odlukom na temelju članka 3. ADT-a (Predmet DMA.100040 – BYTEDANCE – ONLINE SOCIAL NETWORKING SERVICES), čiji je sažetak objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL 2023./552, C), u kojoj je poduzetniku ByteDance utvrđeno svojstvo nadzornika pristupa, Komisija je priznala da usluga može *a priori* odgovarati definicijama nekoliko OUP-ova i, osobito, pravilno je ocijenila odgovara li TikTok više usluzi platforme za razmjenu videozapisa ili usluzi internetske društvene mreže.

87 Komisija, koju podupire Francuska Republika, osporava tužiteljeve argumente.

88 Kao što je to navedeno u točki 39. ove presude, člankom 2. točkom 2. ADT-a predviđa se da se OUP-om smatra bilo koja od usluga navedenih u toj odredbi, a osobito usluge internetskih društvenih mreža i NIICS-ovi.

89 U članku 2. točki 9. ADT-a pojašnjava se da se, za potrebe navedene uredbe, NIICS-om smatra „[NIICS] u smislu članka 2. točke 7. [Zakonika elektroničkih komunikacija]”.

90 U članku 2. točki 7. Zakonika elektroničkih komunikacija NIICS je definiran kao „interpersonalna komunikacijska usluga koja se ne povezuje s javno dodijeljenim brojevnim resursima, odnosno brojem ili brojevima u nacionalnim ili međunarodnim planovima numeriranja ili koja ne omogućuje komunikaciju brojem ili brojevima u nacionalnim ili međunarodnim planovima numeriranja […]”.

91 Kako bi se pojam NIICS-a razumio u Zakoniku elektroničkih komunikacija, potrebno je uzeti u obzir i definiciju „interpersonalna komunikacijska usluga” iz članka 2. točke 5. istog zakonika, koja se odnosi na „uslug[u] koja se uobičajeno pruža uz naknadu, a omogućuje izravnu interpersonalnu i interaktivnu razmjenu informacija putem elektroničkih komunikacijskih mreža između ograničenog broja osoba, pri čemu osobe koje pokreću komunikaciju ili sudjeluju u njoj određuju njezina primatelja ili više njih i ne uključuje usluge koje omogućuju interpersonalnu i interaktivnu komunikaciju samo kao manje bitnu pomoćnu značajku koja je suštinski povezana s drugom uslugom”.

92 Kao prvo, valja istaknuti to da je u ovom slučaju Komisija u uvodnim izjavama 165. i 166. pobijane odluke ocijenila odgovara li Messenger definiciji NIICS-a predviđenoj ADT-om te zaključila da jest tako, primjenjujući kriterije predviđene Zakonikom elektroničkih komunikacija na koji ADT upućuje.

93 Naime, Komisija je u uvodnoj izjavi 166. pobijane odluke navela da Messenger odgovara definicijama interpersonalne komunikacijske usluge i NIICS-a predviđenima u članku 2. točkama 5. i 7. Zakonika elektroničkih komunikacija jer ta usluga omogućuje interpersonalnu i interaktivnu razmjenu informacija između ograničenog broja osoba i ne uspostavlja vezu s javno dodijeljenim numeracijskim resursima.

94 Kao što je Komisija istaknula u uvodnoj izjavi 167. pobijane odluke, tužitelj uostalom tijekom upravnog postupka nije osporavao to da Messenger odgovara definicijama predviđenima u članku 2. točkama 5. i 7. Zakonika elektroničkih komunikacija, što je stajalište koje je ponovio u svojim podnescima i, u odgovoru na pitanje Općeg suda, na raspravi.

95 Kao drugo, valja istaknuti to da je Komisija u uvodnim izjavama 169. i 172. pobijane odluke pravilno navela da činjenica da se Messenger mogao smatrati uslugom koja se pruža na integrirani način s OUP-om tipa internetske društvene mreže Facebook, time što predstavlja funkciju internetskog dopisivanja te društvene mreže, ne sprečava da se ta usluga smatra OUP-om tipa NIICS, odvojenim od te internetske društvene mreže.

96 Naime, prije svega, kao što je to navedeno u točki 79. ove presude, točkom D. 2. podtočkom (c) i. Priloga ADT-u predviđa se da poduzetnik koji pruža jedan ili više OUP-ova mora smatrati zasebnima usluge koje nudi na integrirani način, ali koje ne pripadaju istoj kategoriji OUP-ova na temelju članka 2. točke 2. ADT-a.

97 Osim toga, činjenica da se NIICS poput Messengera može smatrati zasebnim OUP-om, iako se u određenoj mjeri pruža na integriran način s drugim OUP-ovima, nije protivna ADT-u.

98 U tom pogledu valja istaknuti to da je zakonodavac Unije izričito predvidio tu vrstu konfiguracije. Naime, u uvodnoj izjavi 64. ADT-a navodi se da nadzornici pristupa često pružaju NIICS u okviru svojeg ekosustava platforme, čime se dodatno povećavaju prepreke ulasku na tržište drugih pružatelja takvih usluga i povećavaju troškovi krajnjih korisnika povezani sa zamjenom. Stoga je zakonodavac Unije bio u potpunosti svjestan složenosti sastava određenih ekosustava platformi koji obuhvaćaju, osobito, komplementarne usluge koje se mogu preklapati ili biti međusobno povezane kao i, konkretnije, uobičajene prirode pružanja NIICS-a, poput Messengera, u okviru takvih ekosustava.

99 Prema tome, Komisija je pravilno smatrala da činjenica da se Messenger mogao smatrati uslugom koja se pruža na integriran način s OUP-om tipa internetske društvene mreže Facebook, time što je predstavljao njegovu funkciju internetskog dopisivanja, nije sprečavala to da ga se smatra OUP-om tipa NIICS, odvojenim od te internetske društvene mreže.

100 Međutim, tužitelj tvrdi da je pobijana odluka zahvaćena pogreškom koja se tiče prava jer Komisija nije uvažila to da usluga koja odgovara definiciji NIICS-a iz Zakonika elektroničkih komunikacija može istodobno odgovarati definiciji OUP-a tipa NIICS i definiciji OUP-a tipa internetske društvene mreže, time što čini sastavni dio te društvene mreže, te da je trebalo provesti konkretnu ocjenu uvjeta pod kojima se taj NIICS pružao kako bi se utvrdilo kojem OUP-u on najbolje odgovara. Da je Komisija pravilno protumačila pravne kriterije predviđene ADT-om za razgraničenje OUP-ova, provela bi takvu ocjenu u pogledu Messengera.

101 Međutim, iz pobijane odluke proizlazi da se Komisija u ovom slučaju nije samo ograničila na utvrđenje da Messenger odgovara definiciji NIICS-a u smislu Zakonika elektroničkih komunikacija kako bi zaključila da tu uslugu treba kvalificirati kao OUP tipa NIICS u smislu ADT-a. Naime, nakon što je u uvodnoj izjavi 166. pobijane odluke utvrdila da Messenger odgovara definiciji NIICS-a u smislu Zakonika elektroničkih komunikacija i u tom okviru, u uvodnim izjavama 167. do 169. pobijane odluke, pojasnila razloge zbog kojih nije mogao biti obuhvaćen iznimkom predviđenom za usluge koje omogućuju interpersonalnu i interaktivnu

komunikaciju samo kao sporednu funkciju koja je neodvojivo povezana s drugom uslugom, Komisija je nastavila svoju procjenu provedbom, osobito u uvodnim izjavama 176. do 190. pobijane odluke, konkretne analize uvjeta i okolnosti u kojima se Messenger pružao.

102 Tako je, kao prvo, Komisija u uvodnoj izjavi 177. pobijane odluke navela da iz načina na koji se Messenger pružao i, konkretno, iz činjenice da je Meta za tu uslugu razvila zasebnu i autonomnu aplikaciju za mobilne uređaje, koja je predstavljala ulaznu točku za Messenger za [povjerljivo] većinu korisnika, kao što je to navedeno u točki 42. ove presude, proizlazi da se ta usluga razvila na način da korisniku pruža iskustvo različito od onoga na Facebooku i da je postala autonoman NIICS. Nadalje, u uvodnim izjavama 177. do 180. pobijane odluke Komisija je smatrala da Metina priopćenja njezinim ulagačima, poslovne komunikacije namijenjene javnosti, komunikacije s korisnicima i financijska izvješća potvrđuju da je sama Meta osmislila Messenger kao autonomnu uslugu, kao što je to navedeno u točki 59. ove presude. Naposljetku, u uvodnoj izjavi 181. pobijane odluke Komisija je utvrdila da Meta, time što pruža i promiče posebne alate koji poduzetnicima omogućuju interakciju s korisnicima na Messengeru, Messenger koncipira kao autonomnu platformu unutar svojeg ekosustava, kao što je to navedeno u točki 44. ove presude.

103 Komisija je zaključila da Messenger predstavlja zasebnu uslugu koju potrošači mogu koristiti i kojom su se koristili odvojeno, tako da ga je trebalo kvalificirati kao OUP tipa NIICS različit i autonoman u odnosu na internetsku društvenu mrežu Facebook.

104 U tim okolnostima valja utvrditi da, u ovom slučaju, čak i pod pretpostavkom da je tužiteljeva argumentacija navedena u točki 100. ove presude osnovana, ta argumentacija ne može dovesti do poništenja pobijane odluke u okviru ove tužbe s obzirom na to da je Komisija u svakom slučaju provela konkretnu analizu uvjeta i okolnosti u kojima se Messenger pružao.

105 Tu konkretnu ocjenu uvjeta pod kojima se Messenger pružao korisnicima tužitelj uostalom osporava u okviru prvog dijela prvog tužbenog razloga.

106 Stoga glavnu argumentaciju tužitelja navedenu u točki 100. ove presude kao i argumente iznesene u prilog njoj treba smatrati bespredmetnima.

107 S obzirom na prethodna razmatranja, drugi dio prvog tužbenog razloga valja odbiti kao djelomično neosnovan i djelomično bespredmetan.

Treći dio, koji se odnosi na dovođenje u pitanje pretpostavke da Messenger predstavlja važnu točku pristupa

108 Tužitelj tvrdi da, čak i u slučaju da Komisija nije počinila pogrešku time što je Messenger kvalificirala kao OUP tipa NIICS, ona nije pravilno protumačila ni primijenila članak 3. stavak 1. točku (b) i članak 3. stavak 9. ADT-a time što je zaključila da ta usluga pojedinačno predstavlja važnu točku pristupa.

109 Treći dio se dijeli na tri prigovora.

– Prvi prigovor, koji se temelji na obaranju pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a

110 Tužitelj tvrdi da Komisija u pobijanoj odluci nije dokazala da Messenger predstavlja važnu točku pristupa u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) ADT-a. U tom pogledu osobito tvrdi da je Komisija pogrešno zanemarila ili odbacila dokaze koje je podnio kako bi opovrgnuo pretpostavku predviđenu u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

111 Komisija, koju podupire Francuska Republika, osporava tužiteljeve argumente.

112 Kao što je to navedeno u točki 38. ove presude, u skladu s člankom 3. stavkom 1. ADT-a, poduzetniku se utvrđuje status nadzornika pristupa ako ispunjava tri kumulativna uvjeta, među kojima je i uvjet pružanja OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa.

113 U skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b) ADT-a, smatra se da poduzetnik ispunjava uvjet koji se odnosi na pružanje OUP-a koji je važna točka pristupa, kako bi mu se utvrdio status nadzornika pristupa, ako predmetni OUP u posljednjoj financijskoj godini ima najmanje 45 milijuna mjesečno aktivnih krajnjih korisnika koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji te najmanje 10 000 godišnje aktivnih poslovnih korisnika koji imaju poslovni nastan u Uniji.

114 Člankom 3. stavkom 5. ADT-a predviđa se da se pretpostavke iz članka 3. stavka 2. ADT-a mogu oboriti ako poduzetnik „svojoj obavijesti [priloži] dovoljno potkrijepljene argumente kako bi dokazao da, zbog okolnosti u kojima se pruža relevantn[i OUP], iznimno ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1., iako doseže sve pragove iz stavka 2. [članka 3. ADT-a]”.

115 U ovom slučaju valja ispitati je li, kao što to tvrdi tužitelj, Komisija pogrešno zaključila da argumenti koje je iznio nisu dovoljno potkrijepljeni u smislu članka 3. stavka 5. ADT-a kako bi očito doveli u pitanje pretpostavku predviđenu u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

116 Kao prvo, tužitelj navodi da je tijekom upravnog postupka dokazao da se Messenger odnosio samo na [0 – 5] % prometa *business-to-consumer* komunikacija (u daljnjem tekstu: B2C) u Europskom gospodarskom prostoru (EGP), pri čemu su glavna sredstva koja su poslovni korisnici upotrebljavali kako bi kontaktirali krajnje korisnike bili telefon i elektronička pošta. Ocjena tog elementa u pobijanoj odluci očito je pogrešna i nije dovoljno obrazložena.

117 U tom pogledu, kao prvo, valja istaknuti da članak 3. stavak 5. ADT-a ne predviđa iscrpan popis elemenata koji se mogu podnijeti kako bi se oborile pretpostavke predviđene u stavku 2. istog članka, nego se ograničava na upućivanje na „okolnosti u kojima se pruža relevantn[i OUP]” (vidjeti u tom smislu presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 50.). Osim toga, u uvodnoj izjavi 23. ADT-a pojašnjava se da „[u] svojoj procjeni podnesenih dokaza i argumenata [na temelju članka 3. stavka 5. prvog podstavka ADT-a] Komisija bi trebala uzeti u obzir samo one elemente koji se izravno odnose na kvantitativne kriterije, odnosno utjecaj poduzetnika koji pruža [OUP-ove] na unutarnje tržište povrh gornje granice prihoda ili tržišne kapitalizacije, kao što je njegova veličina u apsolutnom smislu i broj država članica u kojima je prisutan; u kojoj mjeri stvarni brojevi poslovnih i krajnjih korisnika premašuju pragove i važnost poduzetnikovo[g OUP-a] s obzirom na sveukupni opseg aktivnosti dotičn[og OUP-a]; te broj godina u kojima su pragovi dosegnuti”. Popis elemenata koji se mogu uzeti u obzir, a koji su navedeni u toj uvodnoj izjavi, nije iscrpan (vidjeti u tom smislu presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 49.).

118 Kao drugo, iz uvodne izjave 23. ADT-a proizlazi da se argumenti i dokazi koje je podnio predmetni poduzetnik, kako bi se uzeli u obzir, moraju „izravno odnos[iti] na kvantitativne kriterije”, pri čemu se pojašnjava da se izraz „kvantitativni kriteriji” odnosi na kvantitativne pragove utvrđene u članku 3. stavku 2. ADT-a (presuda od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 47.). Takvi argumenti i dokazi izravno su povezani s tim kvantitativnim pragovima kada im je cilj konkretno i opipljivo oboriti jednu od triju pretpostavki predviđenih u članku 3. stavku 2. ADT-a (vidjeti u tom smislu presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 326.).

119 Stoga se ne može unaprijed isključiti da su dokazi koji se odnose na važnost Messengera u ukupnim B2C komunikacijama relevantni kako bi se potkrijepile okolnosti u kojima se taj OUP pruža, pod uvjetom da su ti elementi „izravno povezani”, u smislu uvodne izjave 23. ADT-a, s kvantitativnim pragovima utvrđenima u članku 3. stavku 2. točki (b) te uredbe.

120 Međutim, valja utvrditi da je Komisija ispitala tužiteljeve argumente koji se temelje na navodnoj neznatnoj važnosti Messengera u ukupnim B2C komunikacijama u EGP-u te je pravilno zaključila da ti argumenti nisu dovoljno potkrijepljeni da očito dovedu u pitanje pretpostavku predviđenu u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

121 U tom pogledu standard dokazivanja potreban kako bi se u pitanje dovele pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a utvrdio je sam zakonodavac Unije, tako što je zahtijevao od dotičnog poduzetnika na kojem je bio teret dokazivanja da iznese dovoljno potkrijepljene argumente kojima se te pretpostavke očito dovode u pitanje (presuda od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 61.). Iz izraza „iznimno” i „očito” u članku 3. stavku 5. ADT-a potpuno nedvosmisleno proizlazi da standard dokazivanja koji se zahtijeva od dotičnog poduzetnika jest visok u tom smislu da argumenti koje je on iznio moraju biti prikladni za to da se s visokim stupnjem uvjerljivosti dokaže da su pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a dovedene u pitanje (presuda od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 71.).

122 Međutim, u ovom slučaju Komisija je utvrdila da argumenti koje je tužitelj iznio tijekom upravnog postupka nisu bili uvjerljivi jer se iznos na koji se poziva, naveden u točki 116. ove presude, temeljio na metodi izračuna koju Komisija upotrebljava u okviru područja prava tržišnog natjecanja a da pritom nije objašnjena njezina relevantnost u kontekstu pobijanja predmetne pretpostavke. Stoga Komisija nije počinila pogrešku u ocjeni kada je u uvodnoj izjavi 226. pobijane odluke navela da tužitelj nije dostavio podatke ni objašnjenja kojima bi potkrijepio svoje argumente u tom pogledu.

123 Osim toga, u uvodnoj izjavi 227. pobijane odluke Komisija je pravilno navela da su argumenti navedeni u točki 116. ove presude opovrgnuti okolnošću prema kojoj je tužitelj pružao alate kojima su se poslovni korisnici uvelike koristili kako bi kontaktirali krajnje korisnike putem Messengera, što je dokazivalo važnost Messengera kao B2C komunikacijskog kanala.

124 Usto, valja utvrditi, kao što je to Komisija učinila u uvodnoj izjavi 220. pobijane odluke, da je Messenger znatno premašio prag koji se odnosi na poslovne korisnike, predviđen u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a, s obzirom na to da je broj poduzetnika koji su koristili tu uslugu bio veći od [povjerljivo] milijuna za svaku od godina od 2020. do 2022., dok je navedeni prag bio utvrđen na 10 000. Međutim, u skladu s uvodnom izjavom 23. ADT-a, mjera u kojoj broj poslovnih korisnika prelazi taj prag relevantna je u okviru analize poduzetnikovih argumenata kojima se nastoji dovesti u pitanje pretpostavka koja proizlazi iz članka 3. stavka 2. točke (b) ADT-a.

125 Naposljetku, što se tiče navodnog nedostatka u obrazloženju koji je tužitelj istaknuo u tom kontekstu, valja utvrditi da uvodne izjave 226. do 228. pobijane odluke sadržavaju objašnjenja iz kojih jasno i nedvosmisleno proizlazi Komisijino rasuđivanje o odbijanju tužiteljevih argumenata. Stoga to obrazloženje ispunjava zahtjeve koji proizlaze iz članka 296. UFEU-a, kako su navedeni u točki 53. ove presude.

126 Kao drugo, tužitelj tvrdi da Komisija nije u dovoljnoj mjeri uzela u obzir okolnost prema kojoj je, čak i u užoj kategoriji „usluga internetskog dopisivanja”, postojala široka paleta usluga osim Messengera, kao što su to usluge društvenih mreža (TikTok, X i Snapchat), usluge videokonferencija (Microsoft Teams, Zoom) i NIICS-ovi (WhatsApp, Signal i Telegram). Također ističe postojanje paralelnog povezivanja na više platformi za istu svrhu, s obzirom na to da 73 % krajnjih korisnika koristi više od jedne usluge internetskog dopisivanja. Slijedeći Komisijin pristup prema kojem se u obzir uzimaju samo usluge unutar kategorije relevantnog OUP-a, odnosno u ovom slučaju kategorije NIICS-ova, ne bi se uzela u obzir činjenica da su aktivnosti Messengera zasjenjene aktivnostima elektroničke pošte, pri čemu se, osobito u 2020., svaki dan odvijalo 67 milijuna B2C razgovora putem poruka elektroničke pošte, dok se putem Messengera odvijalo samo [0 – 5] milijuna B2C razgovora.

127 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je teret dokazivanja u okviru pobijanja pretpostavki predviđenih u članku 3. stavku 2. ADT-a na tužitelju. Međutim, argumenti i dokazi koje je potonji podnio odnosili su se samo na postojanje drugih usluga i općenito na postojanje paralelnog povezivanja na više platformi za istu svrhu. Konkretno, ti argumenti nisu potkrijepljeni preciznim podacima o korištenju tih različitih usluga te o posebnim i konkretnim značajkama paralelnog povezivanja na više platformi za istu svrhu, a osobito o njegovu intenzitetu, odnosno vremenu koje korisnik posvećuje svakoj od predmetnih usluga. Što se tiče brojčane informacije o paralelnom povezivanju na više platformi za istu svrhu koju navodi tužitelj, odnosno činjenice da se 73 % krajnjih korisnika koristilo s više od jedne usluge internetskog dopisivanja, Komisija je mogla smatrati kako taj podatak nije dovoljno potkrijepljen da očito dovede u pitanje pretpostavku predviđenu u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a, s obzirom na to da se navedena brojka odnosila samo na korisnike u Njemačkoj za određenu godinu, odnosno 2021., te stoga nije bila dovoljna za ocjenu stanja u cijeloj Uniji.

128 Usto, što se tiče relevantnosti razina korištenja uslugama elektroničke pošte, kao što su Microsoft Outlook i Gmail, na koje se tužitelj poziva, argumenti koje je tužitelj iznio u tom pogledu nisu dovoljni da dovedu u pitanje razlike između tih usluga i Messengera. Konkretno, NIICS tužitelja ne omogućuje ni poslovnim ni krajnjim korisnicima slobodnu komunikaciju s korisnicima drugih usluga, za razliku od elektroničke pošte, koja omogućuje slanje i primanje poruka od drugih pružatelja te usluge.

129 Kao treće, tužitelj tvrdi da je Messenger usluga koja se masovno koristi u kontekstu *consumer-to-consumer* (u daljnjem tekstu: C2C), što dovodi u pitanje pretpostavku da on predstavlja važnu točku pristupa.

130 U tom pogledu, iz uvodne izjave 15. ADT-a proizlazi da činjenica da poduzetnik koji pruža OUP-ove može imati ulogu posrednika ne samo između poslovnih i krajnjih korisnika nego i između samih krajnjih korisnika, primjerice u slučaju NIICS-a, ne sprečava zaključak da takav poduzetnik predstavlja ili bi mogao predstavljati važnu točku pristupa.

131 Slijedom toga, sama činjenica da OUP, osim svojih B2C obilježja, ima i C2C obilježja, kao u ovom slučaju, ne omogućuje mu da izbjegne kvalifikaciju kao važne točke pristupa.

132 Kao četvrto, tužitelj tvrdi da B2C komunikacije na Messengeru mogu započeti samo krajnji korisnici, tako da poslovni korisnici ne mogu upotrebljavati Messenger kao važnu točku pristupa kako bi došli do navedenih korisnika.

133 Valja istaknuti da se tužitelj u tom pogledu poziva na prilog A.28 tužbi kako bi tvrdio da krajnji korisnici moraju dati suglasnost za primanje poruka od poslovnih korisnika. Međutim, kao što je to tužitelj potvrdio na raspravi, taj je prilog prvi put podnesen uz tužbu i nije bio dostavljen Komisiji tijekom upravnog postupka. Međutim, dotični poduzetnik ne može prvi put pred Općim sudom iznijeti argumente ili dokaze na temelju članka 3. stavka 5. ADT-a koje nije iznio tijekom upravnog postupka kako bi oborio pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a (presuda od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 234.). Stoga je prilog A.28 tužbi nedopušten.

134 U svakom slučaju, mogućnost „dola[ska] do krajnjih korisnika" predviđena člankom 3. stavkom 1. točkom (b) ADT-a ne znači da poslovni korisnici nužno moraju imati mogućnost započeti kontakte s navedenim korisnicima. Ni člankom 3. ADT-a ni definicijom aktivnih poslovnih korisnika, predviđenom u točki E. Priloga ADT-u, koja se odnosi na poduzetnike „koji su se barem jednom u godinu dana koristili poslovnim računom ili su drukčije pokrenuli komunikaciju putem [NIICS-a] ili na bilo koji način sudjelovali u njoj radi izravne komunikacije s krajnjim korisnikom", ne zahtijeva se postojanje takve mogućnosti.

135 To vrijedi tim više u ovom slučaju jer, kao što je to Komisija istaknula u uvodnoj izjavi 222. pobijane odluke, Messenger nudi mogućnost pokretanja razgovora kao odgovor na oglas putem funkcije „klik za slanje poruke", koja omogućuje „preusmjeravanje na razgovor na Messenger", pri čemu takvo sredstvo može potaknuti krajnje korisnike da stupe u kontakt s poslovnim korisnicima.

136 Kao peto, tužitelj tvrdi da je u nacrtu izvješća Tijela europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC) o *ex ante* regulaciji digitalnih nadzornika pristupa od 11. ožujka 2021. bilo predloženo da se NIICS-ovi još ne smatraju OUP-ovima koje pružaju nadzornici pristupa.

137 Međutim, taj se dokument ne odnosi na konkretan slučaj Mete i predmetnih usluga, tako da se njime ne dovodi u pitanje pojedinačna ocjena Mete i navedenih usluga u pobijanoj odluci. U svakom slučaju, konačna verzija navedenog izvješća više ne sadržava rezervu u pogledu kvalifikacije NIICS-ova kao važnih točaka pristupa.

138 Kao šesto, tužitelj dovodi u pitanje određene dodatne Komisijine argumente iz uvodnih izjava 222. i 227. pobijane odluke koji se u biti odnose na relevantnost dodatnih alata za povezivanje stavljenih na raspolaganje poslovnim korisnicima radi komunikacije s krajnjim korisnicima putem Messengera.

139 U tom pogledu valja istaknuti da iz uvodne izjave 222. pobijane odluke proizlazi da okolnost prema kojoj poduzetnik pruža takve dodatne alate Komisija nije sama po sebi smatrala odlučujućom, nego samo argumentom kojim se potkrepljuje odbijanje, u uvodnim izjavama 220. do 223. pobijane odluke, argumenata i dokaza koje je tužitelj iznio u okviru obaranja pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

140 Usto, tužitelj ne osporava da Meta nudi prethodno navedene alate poslovnim korisnicima. S jedne strane, on se ograničava na tvrdnju da navedeni poduzetnici nisu u mogućnosti započeti komunikaciju na Messengeru. Međutim, taj je argument već odbijen u točkama 133. do 135. ove

presude. S druge strane, tvrdi da takve alate redovito pružaju i druge usluge društvenih mreža za svoje funkcionalnosti internetskog dopisivanja. Međutim, tužitelj ne pojašnjava kako sama činjenica da drugi poduzetnici pružaju slične alate omogućuje obaranje pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

141 Kao sedmo, Komisijin pristup doveo bi do nejednakog postupanja prema Messengeru u odnosu na druge poduzetnike i njihove usluge koje su također bile obuhvaćene postupcima ADT-a, odnosno Samsungovu uslugu internetskog preglednika i Appleovu uslugu iMessage, jer je Komisija za te usluge prihvatila argumente slične onima koje je iznio tužitelj. Kada je riječ o Alphabetovoj usluzi Gmail i Microsoftovoj usluzi Outlook, Komisijin bi pristup bio nedosljedan jer je smatrala da su za te usluge izneseni dovoljno potkrijepljeni argumenti kako bi se oborila pretpostavka predviđena u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a, unatoč tomu što su te usluge imale nekoliko milijuna poslovnih i krajnjih korisnika.

142 Međutim, kao prvo, tužitelj nije objasnio po čemu je njegov položaj u pogledu Messengera usporediv s položajem poduzetnika koji pružaju drugu vrstu OUP-ova, kao što je to Samsung kad je riječ o njegovu internetskom pregledniku.

143 Kao drugo, kad je riječ o Appleovoj usluzi iMessage, Alphabetovoj usluzi Gmail i Microsoftovoj usluzi Outlook, tužitelj nije dokazao da je, osim činjenice da je riječ o istoj vrsti OUP-a, njihov položaj usporediv s položajem Messengera. Osim toga, usporedba koju je tužitelj proveo s Alphabetovom uslugom Gmail i Microsoftovom uslugom Outlook temelji se samo na okolnosti da te usluge imaju određen broj poslovnih i krajnjih korisnika, a da pritom nisu uzete u obzir sve okolnosti u kojima su se te usluge pružale.

144 S obzirom na prethodno navedeno, valja odbiti argumente koje je tužitelj iznio kako bi oborio pretpostavku predviđenu u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

145 Slijedom toga, prvi prigovor trećeg dijela prvog tužbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

– Drugi prigovor, koji se odnosi na zahtjev prema kojem Messenger „pojedinačno” predstavlja važnu točku pristupa

146 Tužitelj tvrdi da u članku 3. stavku 9. ADT-a pojam „pojedinačno” znači da svaki OUP treba ocijeniti odvojeno i različito, uključujući u pogledu izračuna broja krajnjih korisnika u svrhu ocjene pragova predviđenih u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a. On u biti tvrdi da je Komisija stoga bila dužna primijeniti metodu izračuna krajnjih korisnika Messengera kojom se uzimaju u obzir samo krajnji korisnici koji su se tom uslugom koristili na način različit od onoga na koji su je upotrebljavali kao funkciju internetskog dopisivanja usluge internetske društvene mreže Facebook. Drukčiji pristup koji je Komisija primijenila u pobijanoj odluci doveo bi do uključivanja korisnika drugog OUP-a te bi tako rezultirao dvostrukim brojenjem korisnika.

147 Osim toga, što se tiče broja aktivnih poslovnih korisnika, Komisija se ne može samo osloniti na podatke koji se odnose na jedan tjedan 2020. godine.

148 Komisija, koju podupire Francuska Republika, osporava tužiteljeve argumente.

149 Kao što je to istaknuto u točki 113. ove presude, u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b) ADT-a, smatra se da poduzetnik ispunjava uvjet pružanja OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa ako je u posljednjoj financijskoj godini navedeni OUP imao najmanje 45 milijuna mjesečno aktivnih krajnjih korisnika koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji te najmanje 10 000 godišnje aktivnih poslovnih korisnika koji imaju poslovni nastan u Uniji.

150 U skladu s člankom 3. stavkom 9. ADT-a, „[z]a svakog poduzetnika za kojeg je utvrđen status nadzornika pristupa na temelju stavka 4. ili 8. Komisija u odluci o utvrđivanju statusa navodi relevantne [OUP-ove koji] se pružaju u okviru tog poduzetnika i koj[i] su pojedinačno važna točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika iz stavka 1. točke (b)”.

151 Kao prvo, valja istaknuti da izraz „pojedinačno” iz članka 3. stavka 9. ADT-a ne znači da je Komisija bila dužna primijeniti metodu izračuna krajnjih korisnika Messengera koja bi uzimala u obzir samo krajnje korisnike koji su se tom uslugom koristili na način različit od onoga na koji su je koristili kao funkciju internetskog dopisivanja usluge internetske društvene mreže Facebook.

152 Naime, člankom 2. točkom 20. ADT-a predviđa se da „krajnji korisnik” znači „svaka fizička ili pravna osoba koja se koristi [OUP-ovima], osim poslovnog korisnika”. U skladu s točkom 21. istog članka, poslovni korisnik znači „svaka fizička ili pravna osoba koja djeluje u trgovačkom ili profesionalnom svojstvu i koristi [OUP-ove] za potrebe ili tijekom isporuke robe ili pružanja usluga krajnjim korisnicima”.

153 Uvodnom izjavom 20. ADT-a određuje se:

„[...] Aktivne krajnje korisnike i poslovne korisnike trebalo bi utvrditi i izračunati tako da se na prikladan način odražavaju uloga i doseg [određenog OUP-a o kojem] je riječ. Kako bi se pružila pravna sigurnost za nadzornike pristupa, elemente za određivanje broja aktivnih krajnjih korisnika i poslovnih korisnika po [OUP-u] trebalo bi utvrditi u Prilogu ovoj Uredbi. [...]”

154 Što se tiče aktivnih krajnjih korisnika NIICS-a, u tablici koja se nalazi u točki E., naslovljenoj „Posebne definicije”, Priloga ADT-u pojašnjava se da su ti korisnici oni „koji su barem jednom u mjesec dana pokrenuli komunikaciju putem [NIICS-a] ili na bilo koji način sudjelovali u njoj”.

155 Stoga je, u skladu s definicijom „krajnjeg korisnika” NIICS-a predviđenom u Prilogu ADT-u, upotreba Messengera, odnosno pokretanje komunikacije ili sudjelovanje u njoj putem Messengera jednom mjesečno, neovisno o korištenju bilo koje druge usluge ili OUP-a, dovoljna da bi se korisnika smatralo aktivnim krajnjim korisnikom u smislu članka 3. stavka 2. točke (b) ADT-a. Uzimanje u obzir, kako to predlaže tužitelj, samo dijela tih korisnika, osobito onih koji imaju deaktiviran Facebookov račun ili onih koji su upotrebljavali „samo Messenger”, ne bi omogućilo da se „na prikladan način odražavaju uloga i doseg” Messengera, kao što se to zagovara u uvodnoj izjavi 20. ADT-a.

156 Kao drugo, iz uvodne izjave 197. pobijane odluke proizlazi da je Komisija uzela u obzir broj mjesečno aktivnih krajnjih korisnika Messengera. Stoga je Komisija uzela u obzir korisnike koji su se koristili Messengerom, a okolnost jesu li se pritom koristili i nekom drugom uslugom, osobito Facebookovom internetskom društvenom mrežom, nije imala nikakav utjecaj.

157 U tom pogledu, kao što je to navedeno u točki 98. ove presude, u uvodnoj izjavi 64. ADT-a izričito se upućuje na činjenicu da nadzornici pristupa često pružaju NIICS u okviru ekosustava platforme. Stoga je moguće da se NIICS pruža na integriran način s OUP-om tipa internetske

društvene mreže i da se, u takvoj konfiguraciji, dio krajnjih korisnika koristi obama OUP-ovima. Neovisno o toj konfiguraciji, točkom D. 2. podtočkom (c) i. Priloga ADT-u nalaže se poduzetnicima koji pružaju jedan ili više OUP-ova da usluge koje nude na integriran način, ali koje ne pripadaju istoj kategoriji OUP-ova na temelju članka 2. točke 2. ADT-a, smatraju zasebnim OUP-ovima (t. 79. ove presude). Usto, točkom A. 3. Priloga ADT-u predviđa se da „ista fizička ili pravna osoba može istodobno biti ‚aktivni krajnji korisnik' ili ‚aktivni poslovni korisnik' za različite [OUP-ove]". Stoga je Komisija pravilno primijenila te odredbe brojeći aktivne krajnje korisnike Messengera ne uzimajući u obzir činjenicu jesu li se ti isti korisnici usto koristili OUP-om tipa internetske društvene mreže Facebook.

158 Kao treće, što se tiče tužiteljeva argumenta prema kojem se Komisija nije mogla u svrhu izračuna broja aktivnih poslovnih korisnika Messengera ograničiti na broj poslovnih korisnika te usluge tijekom jednog tjedna 2020. godine, valja istaknuti da je dotični poduzetnik dužan utvrditi i izračunati broj aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika, kao što to proizlazi iz točke A. 1. Priloga ADT-u. Kao što se to pojašnjava u točkama 4.1. i 4.2. Priloga I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/814 od 14. travnja 2023. o detaljnim aranžmanima Komisije za vođenje određenih postupaka u skladu s [ADT-om] (SL 2023., L 102, str. 6.), ti su podaci trebali biti uključeni u obavijest. Osim toga, iako je ponajprije na dotičnom poduzetniku da dođe do najbolje moguće procjene pri izračunu broja poslovnih i krajnjih korisnika, ništa ne sprečava Komisiju da od poduzetnika koji pruža OUP-ove zahtijeva dostavu svih informacija potrebnih za utvrđivanje aktivnih poslovnih korisnika ili aktivnih krajnjih korisnika i izračun njihova broja.

159 U ovom slučaju upravo je tužitelj uz svoju obavijest dostavio predmetne podatke koji se odnose na rujan 2020., a koji su, na Komisijin zahtjev, ekstrapolirani za razdoblje od 2020. do 2022. godine. Usto, u uvodnoj izjavi 199. pobijane odluke Komisija je istaknula da tužitelj nije dostavio nikakvu drugu procjenu ni ikakve druge podatke na kojima bi se takva procjena mogla temeljiti.

160 S obzirom na prethodno navedeno, Komisija je u uvodnoj izjavi 202. pobijane odluke pravilno smatrala da se izračun broja aktivnih poslovnih korisnika Messengera temeljio na najboljoj mogućoj procjeni te je na temelju toga mogla utvrditi da je prag predviđen člankom 3. stavkom 2. točkom (b) ADT-a dosegnut u pogledu poslovnih korisnika.

161 Kao četvrto, valja odbiti tužiteljev argument o navodnom tehnološkom odvraćanju. U tom pogledu tužitelj tvrdi da metoda koju je Komisija primijenila za izračun broja aktivnih krajnjih korisnika Messengera odvraća od razvoja dodatnih autonomnih funkcija unutar neke usluge, s obzirom na to da se one mogu kvalificirati kao zasebni OUP-ovi na koje se primjenjuju obveze iz ADT-a. Međutim, tužitelj u dovoljnoj mjeri ne objašnjava razloge zbog kojih bi takvo odvraćanje, pod pretpostavkom da je dokazano, trebalo uzeti u obzir u okviru postupka utvrđivanja poduzetnika kao nadzornika pristupa u smislu ADT-a. U tom pogledu, točno je da je, kao što to osobito proizlazi iz uvodne izjave 107. ADT-a, cilj ADT-a osigurati mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja i pravednost digitalnog sektora općenito i osobito OUP-ova, s ciljem poticanja, među ostalim, inovacija. Međutim, valja utvrditi da članak 3. ADT-a, koji se odnosi na utvrđivanje statusa nadzornika pristupa, ne predviđa uzimanje u obzir tehnoloških inovacija među kriterijima za to utvrđivanje.

162 Slijedom toga, drugi prigovor trećeg dijela prvog tužbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

– *Treći prigovor, koji se temelji na tome da je Komisija pogrešno propustila pokrenuti istraživanje tržišta*

163 Tužitelj tvrdi da Komisija nije mogla zaključiti da je Messenger važna točka pristupa bez pokretanja istraživanja tržišta, u skladu s člankom 17. stavkom 1. ili 3. ADT-a. Prema tužiteljevu mišljenju, s obzirom na to da je iznio dovoljno potkrijepljene argumente koji dokazuju da Messenger pojedinačno ne predstavlja važnu točku pristupa, ADT i načelo dobre uprave nalažu Komisiji da provede temeljitije ispitivanje svih relevantnih elemenata. Usto, Komisija je počinila pogrešku koja se tiče prava i pogrešku u ocjeni time što je sugerirala da se članak 17. stavak 1. ADT-a odnosi na pokretanje istraživanja tržišta samo za situacije u kojima OUP ne doseže kvantitativne pragove utvrđene člankom 3. stavkom 2. ADT-a.

164 Komisija, koju podupire Francuska Republika, osporava tužiteljeve argumente.

165 U skladu s člankom 17. stavkom 1. ADT-a, Komisija „može provesti istraživanje tržišta radi ispitivanja bi li trebalo za poduzetnika koji pruža [OUP-ove] utvrditi status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. stavkom 8. ili radi utvrđivanja [OUP-ova] koje se trebaju navesti u odluci o utvrđivanju statusa u skladu s člankom 3. stavkom 9.” i „nastoj[ati] zaključiti svoje istraživanje tržišta u roku od 12 mjeseci od datuma [pokretanja tog istraživanja tržišta]”.

166 U skladu s člankom 17. stavkom 3. ADT-a, „[a]ko poduzetnik koji pruža [OUP-ove] doseže pragove iz članka 3. stavka 2., ali je iznio dovoljno potkrijepljene argumente u skladu s člankom 3. stavkom 5. kojima se očito dovela u pitanje pretpostavka iz članka 3. stavka 2., Komisija nastoji zaključiti istraživanje tržišta u roku od pet mjeseci od datuma [pokretanja tog istraživanja tržišta]”.

167 Iz teksta odredbi navedenih u točkama 165. i 166. ove presude proizlazi da se one odnose na različite situacije.

168 U slučaju iz članka 17. stavka 1. ADT-a valja ispitati treba li poduzetnika utvrditi u skladu s člankom 3. stavkom 8. ADT-a ili utvrditi OUP-ove koje treba navesti u odluci o utvrđivanju na temelju članka 3. stavka 9. ADT-a, neovisno o činjenici da navedeni poduzetnik ili navedeni OUP-ovi ne dosežu pragove utvrđene u članku 3. stavku 2. ADT-a. Upućivanje na članak 3. stavak 9. ADT-a iz članka 17. stavka 1. iste uredbe stoga obuhvaća situacije u kojima određeni OUP-ovi poduzetnika dosežu navedene pragove, dok ih drugi OUP-ovi ne dosežu. U tim slučajevima Komisija može pokrenuti istraživanje tržišta na temelju članka 17. stavka 1. ADT-a kako bi ocijenila ispunjavaju li te usluge zahtjeve iz članka 3. stavka 1. ADT-a.

169 Suprotno tomu, slučaj iz članka 17. stavka 3. ADT-a primjenjuje se na poduzetnike koji pružaju OUP-ove koji dosežu pragove utvrđene u članku 3. stavku 2. ADT-a. U tom slučaju valja ispitati je li poduzetnik iznio dovoljno potkrijepljene argumente na temelju članka 3. stavka 5. ADT-a, odnosno argumente kojima se nastoji dokazati da, iako doseže sve pragove predviđene predmetnom odredbom i zbog okolnosti u kojima se OUP pruža, iznimno ne ispunjava zahtjeve navedene u članku 3. stavku 1. ADT-a.

170 Stoga poduzetnici koji pružaju OUP-ove koji dosežu pragove predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a, kao što je to slučaj s tužiteljem kada je riječ o Messengeru, nisu obuhvaćeni područjem primjene članka 17. stavka 1. ADT-a.

171 Što se tiče argumenta prema kojem je Komisija trebala pokrenuti istraživanje tržišta na temelju članka 17. stavka 3. ADT-a, valja utvrditi da je, kao što to proizlazi iz ispitivanja prvog i drugog prigovora iz trećeg dijela prvog tužbenog razloga, Komisija pravilno smatrala da tužitelj nije iznio dovoljno potkrijepljene argumente kako bi dokazao da, iako je dosegnuo sve pragove predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a, zbog okolnosti u kojima se Messenger pružao, iznimno nije ispunjavao zahtjeve navedene u članku 3. stavku 1. ADT-a. Stoga uvjeti predviđeni u članku 17. stavku 3. ADT-a za pokretanje istraživanja tržišta u svakom slučaju nisu bili ispunjeni te tužiteljev argument stoga treba odbiti.

172 Što se tiče navodnog nedostatka u obrazloženju pobijane odluke zbog nedostatka objašnjenja razloga koji su naveli Komisiju da ne pokrene istraživanje tržišta, valja istaknuti, kad je riječ o primjeni članka 17. stavka 1. ADT-a, da je Komisija u uvodnim izjavama 215. do 218. pobijane odluke objasnila razloge zbog kojih nije bila dužna pokrenuti istraživanje tržišta na temelju te odredbe, koja se nije odnosila na slučaj Messengera, kao što je to potvrđeno u točki 170. ove presude. Što se tiče obrazloženja Komisijine odluke o nepokretanju istraživanja tržišta na temelju članka 17. stavka 3. ADT-a, u uvodnim izjavama 215. do 232. pobijane odluke, Komisija je, kao što je to istaknuto u točkama 115. do 144. ove presude, ocijenila tužiteljeve argumente iznesene na temelju članka 3. stavka 5. ADT-a i zaključila da navedeni argumenti nisu dovoljno potkrijepljeni da očito dovedu u pitanje pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a i da se stoga mogu odbiti a da se pritom ne pokrene istraživanje tržišta na temelju članka 17. stavka 3. ADT-a. S obzirom na to da su ta objašnjenja, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 53. ove presude, jasna i nedvosmislena, tužiteljeve argumente treba odbiti.

173 Usto, valja odbiti tužiteljeve argumente koji se temelje na navodnoj nejednakosti u odnosu na postupanje prema Microsoftovim uslugama Bing, Edge i Microsoft Advertising te Appleovoj usluzi iMessage u odlukama o pokretanju istraživanja tržišta u vezi s njima na temelju članka 17. stavka 3. ADT-a.

174 Naime, kao što je to istaknuto u točkama 64. i 65. ove presude, s jedne strane, Komisija je dužna provesti pojedinačnu analizu okolnosti svojstvenih svakom predmetu a da pritom nije vezana ranijim odlukama koje se odnose na druge gospodarske subjekte ili druge OUP-ove i, s druge strane, opće načelo jednakog postupanja primjenjuje se na usporedive situacije.

175 Međutim, u ovom slučaju, prije svega, iz teksta članka 3. stavka 5. ADT-a proizlazi da Komisija „može” pokrenuti istraživanje tržišta u okolnostima predviđenima u članku 17. stavku 3. ADT-a, što znači da u tom pogledu raspolaže diskrecijskom ovlasti.

176 Nadalje, što se tiče usluga Bing, Edge i Microsoft Advertising, koje uostalom ne pripadaju istoj kategoriji OUP-ova kao Messenger, tužitelj nije objasnio razloge zbog kojih se one nalaze u situaciji usporedivoj s onom Messengera.

177 Naposljetku, što se tiče usluge iMessage, valja istaknuti da je Komisija odlučila pokrenuti istraživanje tržišta u pogledu te usluge nakon što je zaključila da je Apple iznio dovoljno potkrijepljene argumente kojima se očito dovode u pitanje pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a. Međutim, kao što je to istaknuto u točkama 115. do 144. ove presude, tužitelj nije iznio takve argumente.

178 Stoga valja odbiti treći prigovor i, prema tome, treći dio prvog tužbenog razloga.

Četvrti dio, koji se temelji na povredi prava obrane

179 Tužitelj tvrdi da je Komisija povrijedila njegova prava obrane time što je uvela nove dokaze na koje se oslonila u pobijanoj odluci a da mu nije dala mogućnost da se o njima očituje u okviru upravnog postupka.

180 Komisija, koju podupire Francuska Republika, osporava tužiteljeve argumente.

181 Neovisno o činjenici da odluke donesene na temelju članka 3. stavka 5. drugog podstavka ADT-a, poput pobijane odluke, nisu navedene u članku 34. stavku 1. ADT-a, naslovljenom „Pravo na saslušanje i pravo na uvid u spis”, sud Unije dužan je jamčiti sva prava obrane nadzornika pristupa, uključujući njihovo pravo na saslušanje (vidjeti u tom smislu presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 340. do 343.).

182 Pravo na saslušanje jamči svakoj osobi mogućnost da na smislen i djelotvoran način iznese svoja stajališta u upravnom postupku i prije donošenja bilo koje odluke koja bi mogla nepovoljno utjecati na njezine interese (vidjeti presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 344. i navedenu sudsku praksu).

183 Stoga Komisija ne može tvrditi da je, time što je u preliminarno mišljenje uključila „glavna pitanja o kojima bi moglo postojati neslaganje o određenim ključnim pitanjima navedenima u obavijesti” i „glavne argumente na temelju kojih su [njezina] preliminarna utvrđenja […] odstupala od onih koje je [tužitelj] iznio u svojoj obavijesti”, prekoračila razinu zaštite prava na saslušanje predviđenu ADT-om. Naime, s obzirom na to da pravo na saslušanje obuhvaća sve činjenične ili pravne elemente na kojima se temelji akt kojim se donosi odluka, Komisija je bila dužna saslušati tužitelja o navedenim pitanjima.

184 Iako pravo na saslušanje obuhvaća sve činjenične ili pravne elemente na kojima se temelji akt kojim se donosi odluka, ono ipak ne obuhvaća konačno stajalište koje uprava namjerava zauzeti (vidjeti presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 349. i navedenu sudsku praksu).

185 U ovom slučaju iz spisa proizlazi da je prije donošenja pobijane odluke tužitelj bio saslušan u više navrata. Dakle, prije svega, prije obavijesti održano je najmanje šest sastanaka između tužitelja i Komisije, i to 26. listopada, 8. i 15. prosinca 2022., 9. siječnja, 16. svibnja i 6. lipnja 2023. Osim toga, iz spisa proizlazi da je tužitelju tijekom razdoblja koje je prethodilo navedenoj obavijesti bilo upućeno najmanje sedam zahtjeva za pružanje informacija. Zatim je, nakon podnošenja obavijesti 3. srpnja 2023., Komisija 26. srpnja 2023. tužitelju dostavila preliminarno mišljenje i dala mu mogućnost da iznese svoje stajalište, što je on i učinio dvama dopisima od 3. i 13. kolovoza 2023.

186 Međutim, tužitelj tvrdi da, unatoč razmjenama navedenima u točki 185. ove presude, nije imao priliku iznijeti svoja očitovanja o argumentima i dokazima sadržanima u bilješkama 144. do 148., 151., 154., 158. i 193. do 195. pobijane odluke, na kojima se temelje uvodne izjave 177., 179., 180., 221. i 222. navedene odluke.

187 Kao prvo, u bilješkama 144. do 148. i 151. pobijane odluke, navedenima uz uvodnu izjavu 177. te odluke, Komisija je navela argumente i dokaze kojima se podupire njezino stajalište da se Messenger razvio u NIICS različit od OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook. Tako je

Komisija u navedenim bilješkama navela da su zasebne aplikacije Messengera razvijene za mobilne uređaje koji koriste operativne sustave iOS i Android (bilješka 144.), za Windows i iMac (bilješka 145.), za uređaje iPad (bilješka 146.), za uređaje tužitelja za proširenu stvarnost (bilješka 147.) te da postoji internetska stranica tužitelja namijenjena Messengeru (bilješka 148.). Osim toga, u bilješci 151. Komisija je navela javnu izjavu tužiteljeva glavnog izvršnog direktora (GDO) u kojoj je on Messenger naveo kao primjer kojim ilustrira svoj argument prema kojem su se određene Facebookove funkcije razvile u „odvojena iskustva”.

188 Uvodna izjava 177. pobijane odluke dio je Komisijine ocjene prema kojoj Messenger predstavlja OUP tipa NIICS, a ne puku funkciju internetskog dopisivanja OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook. Konkretnije, u toj uvodnoj izjavi Komisija je smatrala da se Messenger razvio u NIICS različit od OUP-a tipa internetske društvene mreže Facebook.

189 Međutim, o pitanju razvoja Messengera u zaseban OUP tipa NIICS raspravljalo se tijekom upravnog postupka. Konkretno, argumenti iz uvodne izjave 177. pobijane odluke uključeni su u točku 39. podtočku (d) preliminarnog mišljenja. Tužitelj je odgovorio na navedene argumente, osobito u točki 3.9. podtočki (a) ii. svojeg dopisa od 3. kolovoza 2023. Stoga je tužitelj imao priliku iznijeti svoja očitovanja o Komisijinu stajalištu, potkrijepljenom, među ostalim, elementima iz bilješki 144. do 148. i 151., prema kojima se Messenger zapravo razvio u zaseban OUP.

190 U svakom slučaju, predmetne bilješke imale su dopunski karakter u odnosu na dokaze kojima se nastoji dokazati da se Messenger razvio u zaseban OUP. Naime, Komisija je u uvodnim izjavama 176. do 182. pobijane odluke tvrdila da je Messenger zaseban OUP oslanjajući se na druge argumente i dokaze u pogledu kojih tužitelj ne tvrdi da nije imao priliku iznijeti svoja očitovanja, osobito one spomenute u bilješkama 149., 150., 152., 153., 155. do 157. i 160. pobijane odluke te u uvodnim izjavama 176. do 182. te odluke.

191 Kao drugo, u bilješci 154. pobijane odluke, navedenoj uz uvodnu izjavu 179. te odluke, Komisija je kao argument navela stranicu Facebookove internetske stranice koja se odnosi na mogućnost korištenja Messengera kao komunikacijskog kanala na Instagramu umjesto funkcionalnosti Instagram Direct.

192 Uvodna izjava 179. pobijane odluke dio je Komisijine ocjene prema kojoj je Meta u svojim poslovnim komunikacijama, kao i u komunikacijama s ulagateljima i korisnicima, Messenger promatrala, predstavljala i pozicionirala kao zaseban OUP. Konkretnije, Komisija je u navedenoj uvodnoj izjavi utvrdila, među ostalim, da iz navedenih komunikacija proizlazi da navodna svojstvena veza između Messengera i internetske društvene mreže Facebook nije, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, toliko važna s obzirom na postojanje sličnih veza između navedenog NIICS-a i drugih usluga Mete, osobito između Messengera i Instagrama.

193 U tom pogledu, kao prvo, valja primijetiti da se o vezi između Messengera i Facebooka raspravljalo tijekom upravnog postupka. Naime, u točki 39. podtočki (d), *in fine*, preliminarnog mišljenja Komisija je dovela u pitanje tužiteljevu tvrdnju o navedenoj vezi. Usto, zahtjevima za pružanje informacija od 9. ožujka i 30. svibnja 2023. Komisija je tužitelju postavila pitanja u pogledu mogućnosti korištenja Messengera na Instagramu. Stoga je tužitelj imao priliku iznijeti svoja očitovanja o činjeničnim utvrđenjima iz uvodne izjave 179. pobijane odluke, koja se odnose na mogućnost korištenja Messengera za komunikaciju na Instagramu, i o posljedicama koje se iz toga mogu izvesti u pogledu veze između Messengera i Facebooka.

194 Kao drugo, Komisijin zaključak, iz uvodne izjave 179., prema kojem veza između Facebooka i Messengera nije bila toliko važna kao što je to tužitelj tvrdio, temeljio se na drugim argumentima i dokazima u pogledu kojih tužitelj ne tvrdi da nije imao priliku iznijeti svoja očitovanja, osobito onima iz bilježaka 152., 153., 155. i 156. pobijane odluke.

195 Kao treće, kao što to proizlazi iz točke 23. njegova odgovora na zahtjev za pružanje informacija od 9. ožujka 2023. i točke 23. podtočke (c) njegova odgovora na zahtjev za pružanje informacija od 30. svibnja 2023., tužitelj tijekom upravnog postupka nije osporavao da je bilo moguće koristiti Messenger kao komunikacijski kanal na Instagramu umjesto funkcionalnosti Instagram Direct.

196 Kao treće, u bilješci 158. pobijane odluke, navedenoj uz uvodnu izjavu 180. te odluke, Komisija je kao dokaz navela tužiteljevu javnu izjavu iz telekonferencijskog poziva o poslovnim rezultatima (*earnings call*), u kojoj se navodi da Messenger predstavlja veliku priliku za monetizaciju.

197 Uvodna izjava 180. pobijane odluke dio je i Komisijine ocjene prema kojoj je Meta u svojim poslovnim komunikacijama, kao i u komunikacijama s ulagateljima i korisnicima, Messenger promatrala, predstavljala i pozicionirala kao zaseban OUP. Konkretnije, Komisija je u navedenoj uvodnoj izjavi utvrdila, među ostalim, da je tužitelj u komunikacijama namijenjenima ulagačima isticao mogućnosti monetizacije usluge Messenger kao takve, pozivajući se na alate oglašavanja „klik za slanje poruke” i plaćene poruke.

198 U tom pogledu, kao prvo, tijekom upravnog postupka raspravljalo se o pitanju Messengerove strategije pozicioniranja kao zasebne usluge, koja proizlazi, među ostalim, iz Metinih komunikacija namijenjenih ulagateljima. Naime, Komisija je u točki 39. podtočki (d) preliminarnog mišljenja utvrdila da je Meta razvila strategiju čiji je cilj bio pozicionirati Messenger kao zasebnu uslugu, oslanjajući se na njezine poslovne i financijske komunikacije s korisnicima i ulagateljima. Tako je Komisija u bilješci 59. preliminarnog mišljenja navela primjer takve komunikacije, odnosno obrazac 10-K za poslovnu godinu koja je završila 31. prosinca 2022., koji se također spominje u bilješci 157. pobijane odluke. Tužitelj je odgovorio na taj argument, osobito u točki 3.9. svojeg dopisa od 3. kolovoza 2023.

199 Kao drugo, Komisija je u uvodnoj izjavi 180. pobijane odluke tvrdila da je Meta u svojoj strategiji pozicionirala Messenger kao zaseban OUP, oslanjajući se na dokaz naveden u bilješci 157. pobijane odluke, u pogledu kojeg tužitelj ne tvrdi da nije imao priliku iznijeti svoja očitovanja.

200 Kao treće, kao što to proizlazi iz točke 3.9. tužiteljeva dopisa od 3. kolovoza 2023., on u okviru upravnog postupka nije osporavao da je Meta razvila strategiju koja se sastojala od pozicioniranja Messengera kao zasebne usluge, nego je samo doveo u pitanje relevantnost uzimanja u obzir navedene strategije za kvalifikaciju Messengera kao NIICS-a za potrebe ADT-a.

201 Kao četvrto, u bilješci 193. pobijane odluke, navedenoj uz uvodnu izjavu 221. te odluke, Komisija je kao dokaz navela istraživanje Statista i izvješće BEREC-a o percepcijama i ponašanju potrošača Europske unije na digitalnim komunikacijskim platformama. Što se tiče istraživanja Statista, tužitelj tvrdi da je Komisija, a da mu nije dala mogućnost da iznese svoja očitovanja, upotrijebila taj dokaz kako bi dokazala da Messenger „u velikoj mjeri” premašuje kvantitativne pragove primjenjive za određivanje kao važne točke pristupa.

202 Uvodna izjava 221. pobijane odluke dio je analize obaranja pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a, s obzirom na to da je Komisija utvrdila da je Messenger jedna od najčešće upotrebljavanih usluga internetske komunikacije u Uniji.

203 U tom pogledu, kao prvo, o pitanju Messengerova položaja u odnosu na druge komunikacijske usluge raspravljalo se tijekom upravnog postupka. Naime, u točki 47. podtočki (b) preliminarnog mišljenja Komisija je napomenula da je, prema javnim izvješćima i drugim javno dostupnim izvorima, Meta jedan od najčešće korištenih pružatelja komunikacijskih usluga u Uniji. Osim toga, Komisija je u bilješci 77. preliminarnog mišljenja navela izvješće BEREC-a spomenuto u bilješci 193. pobijane odluke. Tužitelj je iznio očitovanja o tom dokazu, osobito u točki 3.17. svojeg dopisa od 3. kolovoza 2023.

204 Kao drugo, činjenicu da je Messenger premašio kvantitativne pragove „u vrlo velikoj mjeri” dokazuju podaci koji se odnose na poslovne i krajnje korisnike navedene usluge, koje je tužitelj dostavio Komisiji, pri čemu izvješće Statista služi samo kao potvrda tih drugih dokaza. Osim toga, Komisijino odbijanje tužiteljeva argumenta prema kojem Messenger ne predstavlja važnu točku pristupa ne temelji se isključivo na činjenici da je ta usluga znatno prelazila primjenjive pragove, nego i na argumentima i dokazima u pogledu kojih tužitelj ne tvrdi da nije imao priliku iznijeti svoja očitovanja, osobito na izvješću BEREC-a, koje pokazuje da je Messenger druga komunikacijska aplikacija u promatranim zemljama, nakon WhatsAppa, kao i na znatnoj razini prodora Messengera među krajnjim korisnicima u Uniji.

205 Kao peto, što se tiče uvodne izjave 222. pobijane odluke, koja se temelji na dokazima iz bilježaka 194. i 195. te odluke, valja istaknuti da je ona također dio analize obaranja pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a. Konkretno, Komisija je utvrdila da je Messenger poslovnim korisnicima nudio alate za komunikaciju s krajnjim korisnicima. U bilješci 194. Komisija je navela internetsku stranicu Mete, koja potvrđuje da su predmetni alati bili ponuđeni. Komisija je utvrdila i da je Meta poduzetnicima nudila alate za oglašavanje čiji je cilj bio usmjeriti korisnike na razgovor na Messengeru te da su takve kampanje predstavljale važan izvor prihoda za Metu. U bilješci 195., kako bi potkrijepila utvrđenje da su alati za oglašavanje „klik za slanje poruke” na Messengeru činili znatan izvor prihoda za Metu, Komisija je navela javnu izjavu iz telekonferencijskog poziva o poslovnim rezultatima kao i izjavu tužiteljeva glavnog izvršnog direktora iz novinskog članka.

206 U tom pogledu, kao prvo, tijekom upravnog postupka se raspravljalo o alatima koje je Meta nudila poslovnim korisnicima na Messengeru. Naime, u točki 47. podtočkama (a) i (b) prethodnog mišljenja Komisija je već istaknula da je tužitelj nudio alate za poslovne korisnike na Messengeru. Tužitelj je odgovorio na taj dokaz, osobito u točki 3.16. podtočki (d) svojeg dopisa od 3. kolovoza 2023.

207 Kao drugo, tužitelj ne tvrdi da nije imao priliku iznijeti svoja očitovanja o sadržaju uvodne izjave 222. pobijane odluke, prema kojoj je nudio dodatne alate za povezivanje s uslugom razmjene poruka.

208 Kao treće, kao što to proizlazi iz točke 3.16. podtočke (d) njegova dopisa od 3. kolovoza 2023., tužitelj je u okviru upravnog postupka osporavao samo relevantnost uzimanja u obzir činjenice da je nudio alate za poslovne korisnike na Messengeru, a ne samu tu činjenicu.

209 S obzirom na prethodno navedeno, valja utvrditi da tužiteljevo pravo na saslušanje nije povrijeđeno. Stoga četvrti dio prvog tužbenog razloga valja odbiti kao neosnovan te, slijedom toga, prvi tužbeni razlog u cijelosti.

Drugi tužbeni razlog, koji se odnosi na kvalifikaciju Marketplacea kao OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa

210 Drugi tužbeni razlog podijeljen je na pet dijelova, koji se temelje na:

– prvi, tome da Komisija nije pravilno protumačila ni primijenila članak 2. točku 5. ADT-a time što je odredila Marketplace kao OUP tipa SIL, osobito s obzirom na pravni kriterij za ocjenu definicije SIL-a koji je Komisija razvila u uvodnoj izjavi 266. pobijane odluke, prema kojem bi za to da usluga odgovara toj definiciji bilo važno da su poduzetnici imali „mogućnost u praksi" ponuditi robu ili usluge potrošačima;

– drugi, tome da se, čak i ako bi Opći sud u okviru prvog dijela smatrao da je pravni kriterij naveden u uvodnoj izjavi 266. pobijane odluke točan, u navedenoj odluci ne utvrđuje da Marketplace ispunjava taj kriterij, osobito zato što je Komisija pogrešno propustila uzeti u obzir izmjene do kojih je došlo 30. siječnja 2023., a kojima je Meta ukinula mogućnost koja je poduzetnicima bila pružena u Francuskoj i Njemačkoj, da upotrebljavaju svoju profesionalnu Facebook stranicu za uvrštavanje određenih kategorija artikala, odnosno vozila i nekretnina, na Marketplaceu;

– treći, tome da Komisija nije uzela u obzir izmjene do kojih je došlo 31. srpnja 2023., prema kojima korisnici Marketplacea nisu mogli objaviti više od ukupno 20 oglasa u svakoj kategoriji „artikala" tijekom jednog mjeseca niti više od pet oglasa u svakoj od kategorija „vozila", „automobilski dijelovi i dodatna oprema" i „kuće za prodaju ili najam" („izmjene od 31. srpnja 2023."), o kojima je tužitelj obavijestio Komisiju prije donošenja pobijane odluke;

– četvrti, tome da je Komisija pogrešno zaključila da Marketplace pojedinačno predstavlja važnu točku pristupa odbivši argumente i dokaze koje je tužitelj iznio tijekom upravnog postupka na temelju članka 3. stavka 5. ADT-a, uz obrazloženje da oni očito ne dovode u pitanje pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a, i to bez pokretanja istraživanja tržišta na temelju članka 17. stavka 1. ili stavka 3. ADT-a;

– peti, tome da je Komisija u pobijanoj odluci prvi put iznijela nove dokaze, čime je povrijedila bitnu procesnu formalnost.

211 Opći sud smatra prikladnim najprije analizirati argumente koji se odnose na vremenski okvir koji je Komisija uzela u obzir u pobijanoj odluci kako bi Marketplace kvalificirala kao SIL i na nedostatnost obrazloženja pobijane odluke u pogledu izmjena od 31. srpnja 2023.

212 U okviru drugog i trećeg dijela drugog tužbenog razloga tužitelj tvrdi, među ostalim, da pobijana odluka sadržava pogreške koje se tiču prava i očite pogreške u ocjeni jer Komisija nije uzela u obzir relevantne činjenice koje se odnose na Marketplace nastale između siječnja 2023. i donošenja pobijane odluke, osobito izmjene do kojih je došlo 30. siječnja i izmjene od 31. srpnja 2023., ili im barem nije pridala dovoljnu važnost.

213 Konkretno, Komisija je pogrešno smatrala da nije dužna uzeti u obzir izmjene uvedene u Marketplace tijekom 2023., prije donošenja pobijane odluke, kako bi utvrdila može li se Marketplace odrediti kao OUP tipa SIL. Time što je primijenila taj pristup, Komisija je počinila pogrešku koja se tiče prava jer članak 2. točke 2. i 5. ADT-a treba tumačiti na način da se primjena tih odredbi mora temeljiti na svim dokazima koji su postojali u trenutku određivanja.

Nadalje, Komisija je povrijedila svoju obvezu pažljivog i nepristranog ispitivanja spisa kako bi prilikom donošenja svoje odluke raspolagala najpotpunijim i najpouzdanijim mogućim elementima.

214 Osim toga, tužitelj tvrdi da pobijana odluka nije dovoljno obrazložena u pogledu određivanja Marketplacea kao OUP-a tipa SIL. Usto, tvrdi da je Komisija, time što nije uzela u obzir izmjene od 31. srpnja 2023., povrijedila svoju obvezu dobre uprave. U odgovoru na mjeru upravljanja postupkom od 28. ožujka 2025., kojom je Opći sud pozvao stranke da zauzmu stajalište o tome je li pobijana odluka dovoljno obrazložena u pogledu izmjena od 31. srpnja 2023., tužitelj je dodao da pobijana odluka ne sadržava nikakvo ozbiljno obrazloženje kojim se objašnjava zašto je Komisija, nakon izmjena od 31. srpnja 2023., smatrala da na Marketplaceu još može postojati znatan broj poslovnih korisnika, a još manje zašto, ili u kojoj mjeri, broj tih korisnika opravdava to da se ta usluga smatra važnom točkom pristupa za njih.

215 Usto, tužitelj ističe da su izmjene od 31. srpnja 2023. imale za posljedicu to da se nijednog korisnika Marketplacea više ne može kvalificirati kao *power seller* u smislu pokazatelja koji se upotrebljava u pobijanoj odluci radi utvrđivanja poslovnih korisnika Marketplacea, odnosno kao korisnika s poslovnim nastanom ili koji se nalazi u Uniji, koji je tijekom najmanje jednog mjeseca financijske godine izradio najmanje 28 oglasa i od kojih najmanje 80 % oglasa pripada istoj kategoriji (u daljnjem tekstu: *power seller*). Naime, tim je izmjenama broj oglasa tijekom istog mjeseca ograničen na 20 u istoj kategoriji oglasa i na pet u svakoj od kategorija „vozila”, „automobilski dijelovi i dodatna oprema” i „kuće za prodaju ili najam”. Stoga, prema Komisijinu pristupu koji se temelji na pokazatelju *power seller*, na koji se sama odlučila osloniti, Marketplace na dan donošenja pobijane odluke više ne bi imao poslovnih korisnika. Stoga pobijana odluka nije u dovoljnoj mjeri obrazložena u pogledu B2C uporabe Marketplacea nakon tih izmjena.

216 Što se tiče vremenskog okvira primijenjenog za kvalifikaciju Marketplacea kao SIL-a, Komisija je u svojem odgovoru na tužbu ostala pri stajalištu izraženom u uvodnoj izjavi 256. pobijane odluke, navedenoj u točki 5.6.1. te odluke, posvećenoj kvalifikaciji i razgraničenju Marketplacea, prema kojem je za potrebe utvrđivanja na temelju članka 3. ADT-a trebala uzeti u obzir informacije iz posljednje tri financijske godine koje su prethodile spornom utvrđivanju, odnosno one za godine od 2020. do 2022. Stoga, u skladu s tom uvodnom izjavom, činjenica da je Meta u siječnju 2023. uvela izmjene i da je namjeravala provesti druge izmjene, koje su sve imale za cilj ograničiti mogućnost da poslovni korisnici upotrebljavaju Marketplace, nije imala nikakav utjecaj na Komisijin zaključak da Marketplace nije isključivo C2C platforma.

217 Usto, Komisija je navela da je doista uzela u obzir sve dokaze kojima je raspolagala u trenutku donošenja pobijane odluke, a osobito izmjene od 31. srpnja 2023., kako bi provjerila predstavlja li Marketplace SIL u skladu s člankom 2. točkom 5. ADT-a. Stoga je tužiteljeva argumentacija koja se odnosi na vremenski okvir relevantan za ocjenu kvalifikacije OUP-a bespredmetna.

218 Što se tiče obrazloženja pobijane odluke u pogledu izmjena od 31. srpnja 2023., Komisija tvrdi da je u pobijanoj odluci dovoljno iznijela razloge koji opravdavaju njezino stajalište. Konkretno, u odgovoru na mjeru upravljanja postupkom od 28. ožujka 2025. Komisija je tvrdila da su u uvodnim izjavama 256. do 262. navedene odluke izneseni razlozi zbog kojih izmjene od 31. srpnja 2023. nisu ništa promijenile u njezinoj ocjeni da je tužitelj poslovnim korisnicima omogućavao da upotrebljavaju Marketplace radi ponude artikala potrošačima i, slijedom toga, da Marketplace predstavlja SIL.

219 Člankom 3. stavkom 1. ADT-a predviđa se da se poduzetniku utvrđuje status nadzornika pristupa ako ispunjava sljedeća tri kumulativna uvjeta:

„(a) ima znatan utjecaj na unutarnje tržište;

(b) pruža osnovnu uslugu platforme koja je važna točka pristupa [...]; [...]

(c) ima čvrst i trajan položaj u području svojeg poslovanja ili je predvidivo da će takav položaj imati u bliskoj budućnosti.”

220 U skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b) ADT-a, smatra se da poduzetnik ispunjava zahtjev predviđen stavkom 1. točkom (b) tog članka ako pruža OUP koji u posljednjoj financijskoj godini ima najmanje 45 milijuna mjesečno aktivnih krajnjih korisnika koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji te najmanje 10 000 godišnje aktivnih poslovnih korisnika koji imaju poslovni nastan u Uniji, što je utvrđeno i izračunano u skladu s metodologijom i pokazateljima utvrđenima u Prilogu ADT-u.

221 U skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (c) ADT-a, smatra se da poduzetnik ispunjava zahtjev iz stavka 1. točke (c) tog članka ako su pragovi iz stavka 1. točke (b) navedenog članka dosegnuti u svakoj od zadnjih triju financijskih godina.

222 S obzirom na prethodno navedene odredbe, točno je, kao što to u biti ističe Komisija u uvodnoj izjavi 265. pobijane odluke, da pitanje doseže li poduzetnik pragove predviđene u članku 3. stavku 2. točki (c) ADT-a zahtijeva retroaktivno ispitivanje koje obuhvaća posljednje tri financijske godine koje su prethodile utvrđivanju.

223 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se ADT-om predviđa *ex ante* regulatorni sustav u skladu s kojim bi poslovni korisnici i krajnji korisnici OUP-ova koje pružaju nadzornici pristupa, a koje Komisija kao takve odredi, trebali uživati određena regulatorna jamstva (vidjeti u tom smislu uvodnu izjavu 7. ADT-a). Stoga, u skladu s člankom 3. stavkom 10. ADT-a, poduzetnik za kojeg je utvrđen status nadzornika pristupa mora se uskladiti s obvezama predviđenima u člancima 5. do 7. navedene uredbe u roku od šest mjeseci od navođenja OUP-a u odluci o utvrđivanju statusa.

224 Međutim, pitanje kvalifikacije OUP-a u smislu članka 2. točke 2. ADT-a, koje sadržava kvalitativnu ocjenu povezanu s prirodom OUP-a, razlikuje se od pitanja doseže li poduzetnik kvantitativne pragove predviđene u članku 3. stavku 2. ADT-a u pogledu te usluge, koji, pod pretpostavkom da su dosegnuti, omogućuju pretpostavku da su ispunjeni zahtjevi predviđeni u stavku 1. tog članka.

225 Konkretno, suprotno onomu što je predviđeno za ocjenu pitanja jesu li dosegnuti kvantitativni pragovi predviđeni člankom 3. stavkom 2. ADT-a, zakonodavac Unije nije predvidio da se ocjena kvalifikacije usluge kao OUP-a, na temelju članka 2. točke 2. ADT-a, mora provoditi na temelju informacija koje se odnose na razdoblje prije godine utvrđivanja.

226 U nedostatku takvog vremenskog ograničenja u okviru kvalifikacije usluge, valja istaknuti da zakonitost akta Unije treba ocjenjivati s obzirom na činjenične i pravne elemente koji postoje na dan njegova donošenja (vidjeti presude od 18. srpnja 2013., Schindler Holding i dr./Komisija, C-501/11 P, EU:C:2013:522, t. 31. i navedenu sudsku praksu i od 4. listopada 2024., García Fernández i dr./Komisija i SRB, C-541/22 P, EU:C:2024:820, t. 327. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, Komisija je u interesu dobre uprave dužna pažljivo i nepristrano provesti svoje

ispitivanje kako bi prilikom donošenja konačne odluke raspolagala najpotpunijim i najpouzdanijim mogućim elementima za to (vidjeti u tom smislu i po analogiji presude od 14. svibnja 2020., Agrobet CZ, C-446/18, EU:C:2020:369, t. 43. i 44. i navedenu sudsku praksu i od 10. studenoga 2022., Komisija/Valencia Club de Fútbol, C-211/20 P, EU:C:2022:862, t. 78. i navedenu sudsku praksu).

227 Naime, u odgovoru na pitanja Općeg suda postavljena u tom pogledu na raspravi, Komisija je pojasnila da su, prema njezinu mišljenju, izmjene uvedene u Marketplace već od siječnja 2023. i prije donošenja pobijane odluke doista bile relevantne za pitanje predstavlja li Marketplace SIL. Tako je navela da više ne ostaje pri stajalištu, sažetom u točki 216. ove presude, o relevantnom vremenskom okviru za ocjenu kvalifikacije usluge kao OUP-a, iznesenom u uvodnoj izjavi 256. pobijane odluke.

228 Valja dodati da početno Komisijino stajalište iz uvodne izjave 256. pobijane odluke uostalom nije u skladu s člankom 3. stavkom 3. Provedbene uredbe 2023/814, kojim se, među ostalim, predviđa obveza poduzetnika koji dostavlja obavijest da, tijekom preispitivanja svoje obavijesti, bez nepotrebne odgode obavijesti Komisiju o svim bitnim promjenama činjenica iznesenih u obavijesti.

229 U tim okolnostima valja, kao prvo, zaključiti da se Komisija u pobijanoj odluci oslonila na vremenski okvir koji je u pravu pogrešan kako bi ocijenila treba li Marketplace kvalificirati kao OUP tipa SIL, s obzirom na to da se u njezinu stajalištu iz uvodne izjave 256. pobijane odluke miješa vremenski okvir relevantan za ispitivanje pitanja je li dosegnut prag iz članka 3. stavka 2. točke (c) ADT-a, koji je ograničen na posljednje tri financijske godine koje su prethodile utvrđivanju, s onim koji je relevantan za ocjenu kvalifikacije usluge kao OUP-a u skladu s člankom 2. točkom 2. ADT-a, za koji zakonodavac Unije nije predvidio takvo retroaktivno ispitivanje.

230 Kao drugo, valja ispitati utjecaj te pogreške koja se tiče prava na zakonitost pobijane odluke jer Komisija podredno tvrdi da je ipak uzela u obzir izmjene od 31. srpnja 2023. zaključivši da je Marketplace u trenutku donošenja pobijane odluke predstavljao OUP tipa SIL u smislu članka 2. točke 2. ADT-a.

231 Prema sudskoj praksi, pogreška u obrazloženju pobijanog akta ne dovodi do poništenja tog akta ako, u posebnim okolnostima konkretnog slučaja, ta pogreška nije mogla imati odlučujući utjecaj na ishod (vidjeti presudu od 17. srpnja 2024., Bytedance/Komisija, T-1077/23, u žalbenom postupku, EU:T:2024:478, t. 112. i navedenu sudsku praksu).

232 U tom pogledu valja ispitati dostatnost obrazloženja iz pobijane odluke koje se odnosi na izmjene od 31. srpnja 2023., pri čemu je to pitanje istaknuto u okviru trećeg dijela drugog tužbenog razloga (t. 214. i 215. ove presude).

233 U uvodnoj izjavi 247. pobijane odluke Komisija je podsjetila na to da se člankom 2. točkom 5. ADT-a SIL-ovi definiraju kao usluge internetskog posredovanja kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog posredovanja (SL 2019., L 186, str. 57.). U skladu s potonjom odredbom, kako bi odgovarala definiciji SIL-a, usluga mora, među ostalim uvjetima, omogućiti poslovnim korisnicima da potrošačima nude robu ili usluge

kako bi se olakšalo sklapanje izravnih transakcija između tih poslovnih korisnika i potrošača, bez obzira na to jesu li te transakcije u konačnici sklopljene (u daljnjem tekstu: drugi uvjet definicije SIL-a).

234 U okviru kvalifikacije Marketplacea kao SIL-a u smislu članka 2. točke 5. ADT-a Komisija je upotrijebila pokazatelj *power seller* kako bi utvrdila poslovne korisnike Marketplacea.

235 Tako je Komisija u uvodnoj izjavi 258. pobijane odluke objasnila da su, na dan donošenja te odluke, poslovni korisnici mogli djelovati u trgovačke ili profesionalne svrhe objavljivanjem oglasa za proizvode i usluge namijenjene potrošačima na Marketplaceu putem svojeg osobnog profila Facebooka. Iako tužitelj nije proveo „službeno utvrđivanje" tih korisnika, Komisija je smatrala da velik broj oglasa iste vrste može upućivati na to da korisnik djeluje u profesionalne ili trgovačke svrhe i da te korisnike također treba smatrati poslovnim korisnicima. U tom pogledu, Komisija je napomenula da je tužitelj u interne svrhe upotrebljavao sličan pokazatelj *power seller* radi utvrđivanja korisnika koji objavljuju velik broj oglasa ili ih objavljuju često te je navela da je, uporabom pokazatelja *power seller*, prema brojkama koje je dostavio tužitelj, broj tih poslovnih korisnika iznosio [> 100 000] u 2020., [> 100 000] u 2021. i [> 100 000] u 2022.

236 U uvodnoj izjavi 259. pobijane odluke Komisija je smatrala da tužiteljev argument prema kojem krajnji korisnici mogu legitimno izraditi velik broj oglasa u istoj kategoriji tijekom istog mjeseca iz nekomercijalnih razloga nije relevantan jer to, u svakom slučaju, ne isključuje mogućnost da poslovni korisnici upotrebljavaju Marketplace putem svojeg osobnog profila radi objavljivanja oglasa u trgovačke ili profesionalne svrhe. Komisija je utvrdila da, čak i pod pretpostavkom da određeni krajnji korisnici mogu iz nekomercijalnih razloga izraditi velik broj oglasa, podaci koji se temelje na *proxy* pokazatelju, kako se upotrebljava u tužiteljevu internom sustavu, utvrđuju broj korisnika koji znatno premašuje prag godišnje aktivnih poslovnih korisnika utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a.

237 U uvodnoj izjavi 260. pobijane odluke Komisija je navela da, slijedom toga, izmjene koje je tužitelj unio u pogledu Marketplacea od siječnja 2023. nisu utjecale na okolnost prema kojoj poslovni korisnici i dalje mogu biti aktivni na Marketplaceu putem svojeg osobnog profila. Prema Komisiji, taj zaključak vrijedi čak i ako su izmjene dovele do toga da je određeni broj poslovnih korisnika koji su objavljivali oglase putem svoje profesionalne Facebook stranice napustio platformu ili objavljivao svoje oglase putem svojeg osobnog profila. U svakom slučaju, prema Komisiji, velika većina poslovnih korisnika Marketplacea objavljivala je oglase za robu putem svojeg osobnog profila.

238 Usto, u uvodnoj izjavi 261. pobijane odluke Komisija je reproducirala tri snimke zaslona koje su, prema njezinu mišljenju, predstavljale, među ostalim, nedavne primjere oglasa koje su poslovni korisnici objavili na Marketplaceu putem svojeg osobnog profila.

239 U uvodnoj izjavi 262. pobijane odluke Komisija je navela da pitanje treba li korisnika smatrati poslovnim korisnikom zbog broja i učestalosti oglasa koje je objavio na Marketplaceu ovisi o okolnostima svakog pojedinog slučaja. Komisija je napomenula da bi se u tom pogledu korisnici koji izrađuju 20 oglasa mjesečno za namještaj ili pet oglasa mjesečno za kuće za prodaju ili najam, ovisno o budućim ograničenjima koja je Meta tada provodila, i dalje mogli smatrati poslovnim korisnicima, ovisno o činjeničnim okolnostima.

240 Kao što je to navedeno u točki 53. ove presude, prema ustaljenoj sudskoj praksi, obrazloženje koje se zahtijeva člankom 296. drugim stavkom UFEU-a mora biti prilagođeno prirodi predmetnog akta te mora jasno i nedvosmisleno izražavati rasuđivanje institucije koja je akt donijela, kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima donesene mjere, a nadležnom sudu da izvrši svoj nadzor. Zahtjev za obrazlaganje mora se ocijeniti s obzirom na okolnosti predmetnog slučaja, osobito sadržaj akta, prirodu navedenih razloga i interes koji adresati akta ili druge osobe na koje se akt izravno i osobno odnosi mogu imati za dobivanje objašnjenja. U obrazloženju nije potrebno podrobno navoditi sve činjenične i pravne okolnosti, s obzirom na to da se pitanje ispunjava li obrazloženje akta zahtjeve iz članka 296. drugog stavka UFEU-a mora ocjenjivati ne samo u odnosu na njegovu formulaciju već i na kontekst i na sva pravna pravila kojima je predmetno pravno područje uređeno.

241 Iz sudske prakse također proizlazi da obrazloženje odluke koju je donijela institucija ili tijelo Unije mora, među ostalim, biti bez proturječnosti kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju sa stvarnim razlozima te odluke kako bi obranile svoja prava pred nadležnim sudom, a tom sudu da izvrši svoj nadzor (vidjeti presudu od 22. siječnja 2025., Norddeutsche Landesbank – Girozentrale/SRB (*Ex ante* doprinosi za 2022.), T-407/22, neobjavljena, EU:T:2025:56, t. 193. i navedena sudska praksa).

242 S obzirom na ta razmatranja, valja ispitati dostatnost obrazloženja iz pobijane odluke koje se odnosi na izmjene od 31. srpnja 2023.

243 Kao prvo, valja utvrditi da se izmjene od 31. srpnja 2023. u pobijanoj odluci razmatraju tek krajnje marginalno.

244 Prvo, rasuđivanje iz uvodne izjave 262. pobijane odluke neodređeno je i hipotetsko. Naime, nakon što je uputila na buduća ograničenja koja je Meta provodila u pogledu mogućnosti da korisnici Facebooka upotrebljavaju svoj osobni profil u poslovne svrhe, što je, prema Komisijinu mišljenju, trebalo shvatiti kao upućivanje na izmjene od 31. srpnja 2023., Komisija napominje da bi se ti korisnici „i dalje mogli smatrati poslovnim korisnicima, ovisno o činjeničnim okolnostima”.

245 Međutim, u uvodnoj izjavi 262. pobijane odluke Komisija ne iznosi nikakvu konkretnu analizu izmjena od 31. srpnja 2023., kojom bi potkrijepila svoj zaključak da Marketplace ispunjava drugi uvjet definicije SIL-a, neovisno o uvođenju navedenih izmjena.

246 Osim toga, u skladu s uvodnom izjavom 262. pobijane odluke, pitanje treba li korisnika smatrati poslovnim korisnikom zbog broja i učestalosti oglasa koje je objavio „ovisi o okolnostima svakog pojedinog slučaja”. Međutim, Komisija ne pojašnjava okolnosti koje je smatrala relevantnima u ovom slučaju kako bi isključila učinak izmjena od 31. srpnja 2023., tako da njezino obrazloženje ostaje nepotpuno.

247 Kao drugo, tužitelj je u svojem odgovoru od 3. kolovoza 2023. na preliminarno mišljenje, kao i u svojim podnescima pred Općim sudom, naveo, a da mu Komisija u tom pogledu nije proturječila, da su izmjene od 31. srpnja 2023. imale za posljedicu to da više ne postoji nijedan poslovni korisnik Marketplacea utvrđen na temelju pokazatelja *power seller* koji je Komisija upotrijebila.

248 Naime, kao što je to istaknuto u točki 215. ove presude, izmjenama od 31. srpnja 2023. predviđalo se ograničenje broja oglasa koje je korisnik mogao objaviti, odnosno najviše 20 oglasa u istoj kategoriji oglasa tijekom jednog mjeseca, pri čemu je taj najveći broj oglasa bio niži od praga iznad kojeg se takav korisnik smatrao *power sellerom*.

249 Međutim, kao što je to istaknuto u točki 234. ove presude, sama Komisija odlučila se osloniti na pokazatelj *power seller* radi utvrđivanja poslovnih korisnika Marketplacea.

250 Stoga se na temelju uvodne izjave 262. pobijane odluke ne mogu jasno i nedvosmisleno shvatiti razlozi zbog kojih je Komisija zaključila da je drugi uvjet definicije SIL-a, koji se odnosi na korištenje usluge od poslovnih korisnika, bio ispunjen na dan donošenja pobijane odluke.

251 Kao treće, i dalje u skladu s uvodnom izjavom 262. pobijane odluke, Komisija je izmjene od 31. srpnja 2023. razmatrala kao „buduća ograničenja koja je Meta tada provodila”.

252 U tom pogledu, iz spisa proizlazi da je tužitelj tijekom upravne faze uredno obavijestio Komisiju o prirodi i dosegu izmjena od 31. srpnja 2023. kao i o njihovu utjecaju na kriterij na koji se Komisija odlučila osloniti radi utvrđivanja poslovnih korisnika Marketplacea.

253 Naime, u svojoj obavijesti od 3. srpnja 2023. tužitelj je obavijestio Komisiju da provodi odluku o ograničenju broja oglasa koje krajnji korisnik može objaviti na Marketplaceu tijekom jednog mjeseca na najviše 20 oglasa u kategoriji „artikli” i pet oglasa u kategorijama „vozila” i „kuće za prodaju ili najam”. Tako je naveo da, nakon što te izmjene budu provedene, na Marketplaceu više neće biti *power sellera*.

254 Potom je tužitelj u svojem odgovoru od 3. kolovoza 2023. na preliminarno mišljenje obavijestio Komisiju o prirodi i točnom dosegu izmjena koje je proveo 31. srpnja 2023.

255 Slijedom toga, na dan donošenja pobijane odluke Komisija je obaviještena o činjenici da izmjene od 31. srpnja 2023. nisu bile buduća ograničenja koja je Meta tada provodila, nego ograničenja koja je Meta već provela, nakon što ih je najavila u svojoj obavijesti. Međutim, kao što je to utvrđeno u točkama 219. do 229. ove presude, Komisija ih je bila dužna uzeti u obzir.

256 Međutim, pobijana odluka ne sadržava rasuđivanje na temelju kojeg bi se moglo shvatiti zašto je, neovisno o navedenim informacijama, Komisija u uvodnoj izjavi 262. te izmjene smatrala „budućim ograničenjima koja je Meta tada provodila”.

257 Zbog svih tih razloga, u uvodnoj izjavi 262. pobijane odluke ne navode se jasno i nedvosmisleno razlozi zbog kojih je Komisija, nakon izmjena od 31. srpnja 2023., smatrala da Marketplace ispunjava drugi uvjet definicije SIL-a.

258 Kao drugo, suprotno onomu što Komisija tvrdi u odgovoru na mjeru upravljanja postupkom od 28. ožujka 2025., ostalim uvodnim izjavama pobijane odluke ne može se otkloniti ta nedostatnost u obrazloženju.

259 U svojem odgovoru na mjeru upravljanja postupkom od 28. ožujka 2025. Komisija tvrdi da se u uvodnim izjavama 256. do 261. pobijane odluke navode razlozi zbog kojih izmjene od 31. srpnja 2023. nisu ništa promijenile u njezinu stajalištu da je Meta poslovnim korisnicima omogućavala da upotrebljavaju Marketplace radi ponude artikala potrošačima i da je, slijedom toga, Marketplace ispunjavao drugi uvjet definicije SIL-a.

260 Ipak, sama tvrdnja da korisnik može djelovati u poslovne svrhe objavljivanjem oglasa na Marketplaceu putem svojeg osobnog Facebook profila, čak i ako je popraćena dvjema snimkama zaslona nastalima nakon izmjena od 31. srpnja 2023., ne omogućuje da se jasno i nedvosmisleno shvati zašto je Komisija, nakon izmjena od 31. srpnja 2023., smatrala da Marketplace ispunjava drugi uvjet definicije SIL-a.

261 Osim toga, ne može se prihvatiti Komisijin argument prema kojem je ona već u svojem preliminarnom mišljenju tužitelju dostavila svoje stajalište o izmjenama od 31. srpnja 2023., kada one još nisu bile provedene. Naime, Komisija je u navedenom mišljenju navela da se čini da se budućim izmjenama koje Meta provodi radi sprečavanja poslovnih korisnika da upotrebljavaju Marketplace ne može promijeniti kvalifikacija Marketplacea kao SIL-a jer „ne sprečavaju korisnike da upotrebljavaju svoj osobni profil u trgovačke ili profesionalne svrhe radi pružanja ili pokušaja pružanja robe ili usluga krajnjim korisnicima”. Međutim, valja istaknuti da, zbog istih razloga na kojima se temelji zaključak iz točke 260. ove presude, razlog iznesen u navedenom mišljenju ne predstavlja jasno i nedvosmisleno obrazloženje koje tužitelju i Općem sudu omogućuje da razumiju zašto je, nakon izmjena od 31. srpnja 2023., ispunjen drugi uvjet definicije SIL-a.

262 Prema tome, valja zaključiti da tužitelj nije u mogućnosti upoznati se s obrazloženjem kvalifikacije Marketplacea kao SIL-a nakon izmjena od 31. srpnja 2023. te da sud Unije u tom pogledu ne može izvršiti svoj nadzor, tako da obrazloženje pobijane odluke u tom pogledu ne ispunjava zahtjeve sudske prakse navedene u točkama 240. i 241. ove presude.

263 Ostali Komisijini argumenti ne pobijaju taj zaključak.

264 Prvo, Komisija tvrdi da bi se korisnik mogao smatrati poslovnim korisnikom ovisno o okolnostima jer bi mogao, poštujući pritom ograničenje broja oglasa nametnuto izmjenama od 31. srpnja 2023., objaviti 240 novih oglasa godišnje u istoj kategoriji. Osim toga, jedan bi se oglas mogao odnositi na prodaju više artikala ili više varijanti artikala.

265 Međutim, ni mogućnost korisnika da objavi 240 oglasa godišnje u istoj kategoriji ni hipotetska tvrdnja prema kojoj bi korisnik, ovisno o okolnostima, mogao predstavljati poslovnog korisnika objavljivanjem samo jednog oglasa o prodaji velikog broja artikala nisu navedene u pobijanoj odluci. U svakom slučaju, kao što je to istaknuto u točki 247. ove presude, tužitelj je naveo, a da mu Komisija u tome nije proturječila, da su izmjene od 31. srpnja 2023. imale za posljedicu to da Marketplace više nije imao nijednog poslovnog korisnika na temelju pokazatelja *power seller* koji je sama Komisija odabrala za njihovo utvrđivanje. Stoga se tim argumentom ne može dovesti u pitanje zaključak iz točke 262. ove presude prema kojem obrazloženje pobijane odluke u pogledu uzimanja u obzir izmjena od 31. srpnja 2023. ne ispunjava zahtjeve sudske prakse navedene u točkama 240. i 241. ove presude.

266 Kao drugo, iako je točno, kao što to tvrdi Komisija, da puka formalna izmjena uvjeta primjenjivih na poslovne korisnike u načelu nije dovoljna da bi se isključilo to da usluga predstavlja SIL, ta okolnost ne oslobađa Komisiju od obveze da pruži prikladne i dostatne razloge kako bi objasnila kako je uzela u obzir takvu izmjenu, tim više što su, kao što je to istaknuto u točki 247. ove presude, prema tužiteljevu mišljenju, a da mu Komisija u tome nije proturječila, navedene izmjene imale za posljedicu to da Marketplace više nije imao nijednog poslovnog korisnika na temelju pokazatelja *power seller* koji je Komisija upotrijebila u pobijanoj odluci za njihovo utvrđivanje.

267 Kao treće, Komisija tvrdi da je prag od 10 000 poslovnih korisnika utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a bio znatno prekoračen u svakoj od posljednje tri financijske godine koje su prethodile utvrđivanju statusa. Stoga, prema Komisijinu mišljenju, nije očito da puko ograničenje na 20 oglasa mjesečno u svakoj kategoriji „artikala”, uz najviše pet oglasa u svakoj od kategorija „vozila”, „automobilski dijelovi i dodatna oprema” i „kuće za prodaju ili najam”, može dovesti do nestanka tolikog broja poslovnih korisnika na Marketplaceu da njihov broj više ne prelazi navedeni prag od 10 000.

268 Međutim, Komisija je u pobijanoj odluci bila dužna objasniti kako se Marketplace, nakon izmjena od 31. srpnja 2023., mogao smatrati uslugom koja ispunjava drugi uvjet definicije SIL-a. Međutim, kao što je to istaknuto u točkama 244. i 245. ove presude, iz pobijane odluke ne proizlazi da je Komisija provela konkretnu analizu navedenih izmjena. Usto, kao što je to utvrđeno u točkama 219. do 229. ove presude, Komisija se u okviru kvalifikacije Marketplacea kao OUP-a tipa SIL nije mogla ograničiti na informacije koje se odnose na posljednje tri financijske godine koje su prethodile utvrđivanju statusa. Stoga okolnost da je predmetni prag tijekom tih razdoblja bio znatno prekoračen nije dovoljan razlog na kojem se može temeljiti zaključak da je Marketplace na dan donošenja pobijane odluke ispunjavao drugi uvjet definicije SIL-a.

269 Stoga valja odbiti dodatne Komisijine argumente.

270 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja prihvatiti, s jedne strane, drugi i treći dio drugog tužbenog razloga jer je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava prilikom određivanja vremenskog okvira primjenjivog za kvalifikaciju Marketplacea kao SIL-a time što je smatrala da je bila dužna uzeti u obzir samo informacije iz posljednje tri financijske godine koje su prethodile utvrđivanju statusa i, s druge strane, treći dio drugog tužbenog razloga jer je Komisija povrijedila svoju obvezu obrazlaganja u pogledu opravdanja kvalifikacije Marketplacea kao SIL-a unatoč izmjenama od 31. srpnja 2023.

271 Stoga valja poništiti članak 2. točku (f) pobijane odluke a da pritom nije potrebno ispitati druge argumente koje je tužitelj istaknuo u prilog drugom tužbenom razlogu, a tužbu u preostalom dijelu odbiti.

Troškovi

272 U skladu s člankom 134. stavkom 3. Poslovnika, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, svaka stranka snosi svoje troškove.

273 Budući da u ovom slučaju svaka od glavnih stranaka djelomično nije uspjela u svojim zahtjevima, Opći sud smatra da na temelju pravedne ocjene okolnosti predmetnog slučaja treba odlučiti da će svaka stranka snositi vlastite troškove.

274 Usto, u skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, države članice koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Slijedom toga, Francuska Republika snosit će vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (osmo vijeće koje zasjeda u sastavu od pet sudaca)

proglašava i presuđuje:

1. **Poništava se članak 2. točka (f) Odluke Komisije C(2023) 6105 *final* od 5. rujna 2023. kojom se poduzetniku Meta utvrđuje status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru.**

2. **Tužba se u preostalom dijelu odbija.**

3. **Meta Platforms, Inc., Europska komisija i Francuska Republika snosit će svatko svoje troškove.**

van der Woude De Baere Petrlík

Kecsmár Kingston

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 3. lipnja 2026.

Potpisi

Sadržaj

Okolnosti spora . . . 2

Zahtjevi stranaka . . . 3

Pravo . . . 4

Zahtjev za neotkrivanje podataka javnosti . . . 4

Daljnje postojanje tužiteljeva pravnog interesa za poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se njome Marketplace kvalificira kao OUP koji predstavlja važnu točku pristupa . . . 6

Prvi tužbeni razlog, koji se odnosi na kvalifikaciju Messengera kao OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa . . . 7

Prvi dio, koji se odnosi na konkretnu ocjenu Messengera i njegovu kvalifikaciju kao OUP-a tipa NIICS . . . 7

– Prvi prigovor, koji se temelji na tome da je Komisija zanemarila, pogrešno protumačila i/ili iskrivila dokaze koje je podnio tužitelj . . . 8

– Drugi prigovor, koji se temelji na navodno diskriminatornoj i proizvoljnoj ocjeni Messengera . . . 11

– Treći prigovor, koji se temelji na navodnoj povredi Priloga ADT-u . . . 13

Drugi dio, koji se odnosi na pravne kriterije primjenjive na kvalifikaciju usluge poput Messengera kao OUP-a tipa NIICS . . . 14

Treći dio, koji se odnosi na dovođenje u pitanje pretpostavke da Messenger predstavlja važnu točku pristupa . . . 17

– Prvi prigovor, koji se temelji na obaranju pretpostavke predviđene u članku 3. stavku 2. točki (b) ADT-a . . . 18

– Drugi prigovor, koji se odnosi na zahtjev prema kojem Messenger „pojedinačno” predstavlja važnu točku pristupa . . . 22

– Treći prigovor, koji se temelji na tome da je Komisija pogrešno propustila pokrenuti istraživanje tržišta . . . 25

Četvrti dio, koji se temelji na povredi prava obrane . . . 27

Drugi tužbeni razlog, koji se odnosi na kvalifikaciju Marketplacea kao OUP-a koji predstavlja važnu točku pristupa . . . 31

Troškovi . . . 39